

Korenine

posebna številka, maj 2012

*Iz najgloblje globočine
korenina sreba soke,
vrh, kot mreža v zračne toke
vržena, lovi jasnine.*

(Oton Župančič)

»Korenine so simbol rasti, življenja ; zato smo za naslov izbrali besedo korenine, ko smo se v naši skupnosti odločili za izdajanje glasila. Zavedamo se, kako je danes važno obveščanje: nastajajoči list naj bi med nami opravljal to nalogo. Večja medsebojna povezanost nam bo pomagala ohranjati narodno zavest in duhovne vrednote, brez katerih je človek neoglajeno bitje. Tesno združeni se bomo pogumneje spopadli z vsakdanjostjo in laže ohranjevali čudovit jezik in globoko omiko naših pradedov, da ne bodo naše korenine zamrle. Drevo brez korenin se kmalu posuši.«

Izvleček iz prva številke Korenin, ki je izšla 17. junija 1984

Glavna urednica: Ana Stegu Vičič

Uredniški odbor: Tončka Šimc, Špela Trdina, prof. dr. Edvard Kovač, Nataša Vičič

Jezikovni pregled: mag. Meta Klinar, lektorica slovenskega jezika na inštitutu INALCO v Parizu

Izdalo in založilo Društvo Slovencev v Parizu-Associations des Slovènes de Paris

Zgoraj: naslovnica prve številke glasila Korenine, risba s tušem avtorice Marjance Dakskofler Savinšek

Zadnja stran: Zaščitni znak društva avtorja Roberta Janeza

Nosilci avtorskih pravic: posamezni avtorji

Naklada: 100 izvodov

Glasilo izhaja občasno

Posebna številka, maj 2012

Oblikovanje in tisk: Grafična delavnica Bor, Il. Bistrica

Izid glasila je finančno podprl Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu

Dragi rojaki, bralke in bralci,

v rokah imate posebno številko društvenega glasila *Korenine*, izdano v novi obliki, po novih navdihih, po premoru 16 let in tudi v novi uredniški zasedbi. V teh letih se je marsikaj spremenilo; tudi naša skupnost je šla svojo pot v drugačnost glede na izzive časa in potrebe ter motivacije sedanjih voditeljev in članov Društva.

Poskušali smo zajeti bistvene društvene dogodke od marca 2010 (nekakšno nadaljevanje kronike *Zbornika 50 let Društva*) do danes, med drugim nekaj kulturnih utrinkov iz Pariza, Francije in drugod. Veliko lepega se je dogodilo v tem času. Urad za Slovence po svetu je znatno pomagal Društvu v nov zalet s soofinanciranjem projektov. Veseli smo sodelovanja z novimi partnerji: Matejo Bizjak Petit in Hišo slovenske poezije, učenci Inalca in lektorico Meto Klinar, s pariško lirično pevko Shéhérazade. Veselimo se vsakega predavanja prof. dr. Edvarda Kovača. Lepo se nadaljujejo tudi sodelovanja tako z veleposlaništvom RS v Parizu kot tudi s Katoliško misijo. Otroci, ki sodelujejo pri kulturnih programih ter recitirajo in pojejo v slovenščini, doprinašajo dobršen delež svežine v postarano skupnost.

Vsekakor Društvo nadaljuje svoje poslanstvo na osnovi krščanskih vrednot, kar pa ne pomeni, da želi ostati zaprto vase. Ravno obratno: v univerzalnem doživljanju kulture in umetnosti poskuša združevati čimveč pariških Slovencev, "ki v svojem srcu dobro mislijo", kar je zahtevna naloga glede na čase in predsodke ter dvolične pristranske nalepke, ki jih Društvo potrpežljivo nosi na svojih ramenih, zdaj na levi, zdaj na desni.

Junija 2010 je Društvo slovesno praznovalo svojo 50-letnico delovanja. Konec junija 2010 je morala slovenska skupnost zapustiti prostorno kapelo svete Terezije, ki jo je uporabljala nad 30 let, in se preseliti v prenovljeno, skromno in majhno kapelico v pritličju Slovenskega doma, ki je dobila ime Kapela svetega Križa. Avgusta 2010 se je ob koncu svojega štiriletnega veleposlaniškega mandata v Parizu poslovil dr. Janez Šumrada in nastopila je nova veleposlanica, gospa Veronika Stabej.

Leta 2011 so si sledila številna praznovanja 20 let naše mlade države Slovenije, tako v domovini kot po svetu in v zamejstvu. Leto 2011 je zaznamovalo odprtje prve Hiše slovenske poezije v Franciji. Uresničilo se nam je naše praznovanje 20-letnice Slovenije v domovini in še veliko drugega. Z vsemi gostujočimi v našem Društvu smo obdržali prijateljske stike, se srečujemo z njimi doma, načrtujemo pa tudi nadaljnja sodelovanja.

Doživljamo veliko gospodarsko krizo, krizo obstoja Evropske skupnosti in zagotovo moralno krizo vrednot in novega prilagajanja ter prehajanja v drugačno potrošništvo. Konec 2011 so v Sloveniji potekale predčasne parlamentarne volitve, letos februarja je Slovenija dobila deseto slovensko vlado in novo ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu, gospo Ljudmilo Novak, ki je nasledila dr. Boštjana Žekša. To poletje 2012 se bomo tudi poslovili od Mete Klinar, ki zaključuje svoj šestletni mandat kot lektorica na Inalcu; želimo ji veliko upeha na novem delovnem mestu in se ji iskreno zahvaljujemo za sodelovanje z našim Društvom.

Nova slovenska migracija v Franciji, ki je številčna, se nam redno oglašča po internetu, predvsem s prošnjami za pomoč ali informacije. Slovenski potomci in rojaki iz Francije ali od drugod iščejo svoje sorodstvene vezi v Sloveniji ali obratno. Tu je zelo koristno medmrežje Društva, ki omogoča širše stike celotne slovenske skupnosti. Potomci tretje generacije sedaj iščejo svoje korenine, saj so bile nekatere generacije po prvi svetovni vojni zaznamovane z manjvrednostnim kompleksom, zato so verjetno pogosto poskušale pozabiti svoj izvor.

Priča smo dolgoletnemu procesu odtujevanja slovenskih potomcev; razpršenost, mešani zakoni, asimilacija, pomanjkanje časa, negotova bodočnost, izredna mobilnost, vse to zagotovo stopnjuje proces odtujevanja. Zgodovina izseljenstva je že ali bo zagotovo ovrednotila ta pomembni del slovenstva (izven matične domovine), ki je velika skrb ostarelih slovenskih skupnosti po svetu, ki so pričele usihati, ker se mlajše generacije ne vključujejo dovolj v društva. Veliko se piše in govori o tem; predlogi in želje po novih pristopih so na preizkušnji ...

Zdi se nam in pogosto se govori, da nas je premalo. Vendar smo in vztrajamo. Bilo bi napačno, če bi bili glede rezultatov našega dela prezahtevni. Poskušajmo z zaupanjem in vztrajnostjo prenašati na mlajši rod svojo ljubezen in spoštovanje do slovenskega jezika in svojih korenin, bogastvo kulturne zapuščine in ... pustimo se presenetiti!

Strani tega glasila, ki se bodo odpirale pred vami, so dokaz skupnih prizadevanj prijateljskega sodelovanja različnih ljudi z različnimi talenti in končno je na tem papirju tudi delček naše skupne in osebne usode, izseljenške zgodovine, ki se zagotovo spaja z zgodovino celotnega slovenskega naroda! Želimo vam prijetno branje!

Ana Stegu Vičič, predsednica DSP

Društvena kronika in izbor dogodkov slovenske župnije od aprila 2010 do aprila 2012

LETO 2010

Châtillon, velika noč: velikonočne praznike je vodil g. Jože Landrant s Koroške.

Châtillon, 2. maja: somaševanje g. nadškofa Urana z g. Jožetom Kaminom, blagoslovitev prostorov in dela bodoče kapele châtillonskih Slovencev. Obnavljanje kapele v pritličju Slovenskega doma v teku, levji delež so opravili vztrajni prostovoljci, „Châtillonski fantje“.

Châtillon, 13. junija: sveta maša v kapeli svete Terezije, v dvorani praznovanje 50 let Društva in shod pariških Slovencev. Več o tem str. 9.

Châtillon, 27. junija: zaključek veroučnega leta z zadnjo sveto mašo v kapeli svete Terezije, prvo obhajilo Jeremija Rodriguez-Penka.

Châtillon, 3. julija: poroka Elizabete Kazalac in Ivana Tomica v kapeli svete Terezije, maševal je hrvaški duhovnik ob strežbi diakona Cirila Valanta.

Châtillon, 26. septembra: otvoritev kapele v Slovenskem domu, posvečene Povišanju svetega Križa, maševal je g. Kamin, navzoča sta bila g. Jacques Fontaine, ekonom župnije Châtillon, in ga. Aude-Reine Arneuil, kanclerka nanterske škofije. Začetek veroučnega leta.

Pariz, 27. in 28. septembra: škofovska konferenca o pastoralni migrantov, konference se je udeležil slovenski delegat za pastoralo v Franciji, g. Jože Kamin.

Pariz – Merlebach, 3. oktobra: Društvo Slovencev v Parizu se je na povabilo slovenskega rudarskega društva Jadran udeležilo krsta njihove nove zastave. Več o tem str. 11.

Châtillon: 14. novembra: sveto mašo za pokojno Antonio Grobelnik Bernard je daroval p. Edvard Kovač, sledil je kratek memoriam z orisom portreta pokojnice in branjem njenih besedil iz *Slovarčka osirotelih besed* ter obširno predavanje o življenju svetega Martina.

Pariz – Evreux, 26. novembra: Društvo je organiziralo predstavitev *V mestu Évreux po slovensko, A l'heure de Ljubljana* v tamkajšnji Evropski hiši. Več o tem str. 13.

Châtillon, 5. decembra: miklavževanje: veroučna skupina je pod vodstvom diakona Cirila Valanta pripravila prizore iz Svetega pisma, Društvo pa je organiziralo lutkovno in risalno delavnico. Več o tem str. 14.

Châtillon, božič: božično vigilijo v kapeli svetega Križa je vodil g. Leopold Valant.

Châtillon, Silvestrovo: zahvalna maša in tradicionalno silvestrovanje Društva Slovencev v Parizu. Več o tem str. 14.

LETO 2011

Châtillon, 6. februarja: sveta maša v društveni dvorani in praznovanje Prešernovega dneva v organizaciji Društva. Več o tem str. 15.

Châtillon, 13. februarja: sveto mašo je daroval g. Jože Kamin, zlata poroka zakoncev Marije in Ivana Penko. Več o tem str. 16.

Châtillon, 13. marca: občni zbor Društva. Več o tem str. 17.

Châtillon, aprila: velika noč, štiridnevne velikonočne obrede je vodil g. Anton Štekl.

Châtillon, 30. aprila: gostovanje in koncert Mešanega pevskega zbora Češnje, več o tem str. 17.

Châtillon, 15. maja: sveto mašo za pokojni Tilko Kurent in Antonio Grobelnik Bernard daroval prof. dr. Edvard Kovač v kapeli Svetega križa.

Châtillon, prve dni junija 2011: v spomin na 30 let nedeljskih srečanj v zavetju kapele svete Terezije je bil na vrt pred dvorano Slovenskega doma prenesen in pritrjen kip svete Terezije.

Châtillon, 12. junija: sveta maša v dvorani, praznovanje 20 let samostojnosti Slovenije. Več o tem str. 18.

Châtillon, 26. junija: Sveto mašo je daroval g. Jože Kamin, zaključek verouka in prvo sveto obhajilo Alexandra Radigaea.

Prem, Slovenija, 20. avgusta: prvo srečanje Društva Slovencev v Parizu v Sloveniji; *Praznovanje 20-letnice Slovenije v domovini.* Več o tem str. 21.

Châtillon, 19. septembra: sveta maša in predstavitev ter sprejem novega châtillonskega dušnega pastirja, Janeza Turineka, somaševanje z g. Jožetom Kaminom in začetek veroučnega leta.

Pariz – London, 3. in 4. oktobra: društveni dvodnevni izlet v London. Več o tem str. 23.

Châtillon, 16. oktobra: g. Janez Turinek je daroval svojo poslovilno mašo v slovenski châtillonski skupnosti.

Châtillon, 24. oktobra: g. Alek Zwitter je daroval poslovilno mašo za sestro Slavo Primožič, ki je odšla v Slovenijo. Več o tem str. 23.

Châtillon, 31. oktobra: sveto mašo daroval p. Edvard Kovač, ki je tudi vodil molitve za rajne na slovenskem grobišču v Clamartu, dan pred vsemi svetimi.

Châtillon, 12. novembra: koncert pevskega zbora Dolenjske toplice in glasbene skupine Zakrajšek, martinovanje in družabno srečanje. Več o tem str. 24.

Châtillon, 4. decembra: sveto mašo je daroval g. Jože Kamin, slovenska katoliška misija je pripravila miklavževanje, nastopili so učenci veroučne skupine pod vodstvom diakona Cirila Valanta.

Châtillon, 24. decembra: božična vigilija.

Châtillon, 31. decembra: zahvalno mašo je daroval g. Leopold Valant, Društvo je organiziralo slovo od starega leta v dvorani Slovenskega doma. Več o tem str. 25.

LETO 2012

Châtillon, 29. januarja: sveto mašo daroval g. Jože Kamin, katoliška misija v Châtillonu je po maši organizirala celodnevno srečanje s skupnim kosilom.

Châtillon, 12. februarja: sveta maša in praznovanje Prešernovega dneva. Več o tem str. 26.

Châtillon, 17. marca: seja župnijskega sveta, sveto mašo je daroval g. Alek Zwitter.

Châtillon, od 5. do 8. aprila: obredi velikega tedna in velike noči so potekali z g. Alekom Zwitterom.

Obisk pri sestri Cirili, po domače Urški Knafelc

Na velikonočni ponedeljek smo se odpravili z gospo Marijo Drenik v Blanc Mesnil (78) v hišo za ostarele, kjer je tudi zadnji zemeljski dom sestre Cirile. Tam nas je pričakala gospa Minka Blachon, ki sicer sestro redno vsak teden obiskuje. Sestra Cirila bo letos, če Bog da, dopolnila 96 let. Ima še vedno žive spomine na slovensko skupnost v Parizu, še posebno na pokojne duhovnike in slovenske družine. Izredno je vesela vsakega obiska slovenskih rojakov, saj tako rada govori svoj materni jezik ... Vesela je bila naših pisank in potice.

Pripovedovala nam je tudi o svojih bivših učencih. Vidi bolj slabo in seveda ne more skoraj več brati. Z veseljem se spominja svojega zadnjega obiska v Châtillonu, septembra 2006, ko je z nami praznovala svoj visoki jubilej – 90 let.

Pred več kot dvajsetimi leti

Nikoli ne bom pozabila mladostnih zgodb svoje stare mame. Bile so tako spontane, življenjske, polne poštenosti in svarjenja pred slabim. Stara mama je pogosto pripovedovala o izseljenskem življenju v taboriščih med drugo svetovno vojno. Kljub opisovanju težkih časov so bile njene zgodbe polne biserov človeškega sočutja, medsebojne pomoči, razumevanja drugačnosti in upanja.

Ko sem jo poslušala, me je vedno znova prešinilo: "Res upam, da nikoli ne bom doživela vojne!"

Moje odraščanje v politično razgretem koncu osemdesetih let v barvitom stičišču kultur Jugoslavije je bilo nadvse razburljivo. Napeto smo spremljali dogajanja povezana z mitingi, čakali smo rezultate referendumov o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije, bili evforično navdušeni nad njimi, samozavestno smo poslušali grožnje iz Beograda in drzno zrlili v prihodnost. Ob vsem tem pa se je v ozračju širil strah, ki sem ga kot desetletna deklica zaznala, a ga nisem razumela. Ko nam je g. Milan Kučan slavnega dne 25. 6. 1991 ponujal sanje na slovesni razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti naše nove države, sem zrla v dvigajočo ogromno zastavo. Bila sem nevoščljiva šivilji, ki jo je naredila. Šivanje nove zastave moje nove države ... Kakšna čast! Ozračje je bilo iskreno praznično. Vsi smo verjeli, da bo jutri drugače. In to boljše!

Kot mrzel tuš pa so me naslednje jutro zbudile besede mojega očeta: "Tanki so že na cestah!" Strah, ki ga prej nisem razumela, je nenadoma dobil zelo konkretno obliko. K temu so pripomogle že prej omenjene zgodbe moje stare mame.

"Torej bo vojna! Torej bo tako kot med drugo svetovno vojno!" Oče ni hotel dati konkretnega odgovora: "Nič še ni določeno! « je zamomljal z lažnim pomirjajočim glasom.

Sledili so dnevi spremljanja televizijskih novinarskih konferenc, gledanja barikad, grmenja vojaških letal nad našimi glavami, strateškega družinskega razmišljanja o vseh možnostih in upanja, da se situacija stabilizira. Ljudje so dobesedno spraznili trgovine. Širile so se zgodbe o pobegih slovenskih fantov, ki so ravno v tistem nesrečnem zgodovinskem trenutku služili vojaški rok v jugoslovanski armadi.

Dve pomembni dejstvi pa sta me vsakodnevno zelo pomirjali. Prvič, moja mami je vedno znova ugotavljala, da bomo na podežlju še dolgo časa varni, saj se je JLA osredotočala na mesta. In drugič, taka močna kolektivna odločnost o branjenju domače zemlje me je navdajala s trdno samozavestjo.

Čas pa je hitro mineval. Kmalu je novorojeno državo zapustil zadnji tuji vojak. Iz tujine so začela prihajati prva priznanja in življenje se je vrnilo na bolj umirjene tirnice.

Po tej izkušnji desetdnevne vojne sem se počutila kot pravi vojni veteran in heroj. Zelo sem bila ponosna na svojo novo državo. Že sem se videla, kako bom tudi jaz svojim vnukom pripovedovala ...

Ko danes gledam dokumentarne oddaje o dogodkih izpred 20 let, se mi solzijo oči ob spominu na intenzivnost čustev. Želim si, da bi v tem modernem globaliziranem svetu znali prepoznati svojo edinstvenost in svoje prednosti. Želim si, da bi znali kot takrat stopiti skupaj in se močneje boriti za boljši jutri.

Špela Trdina

Razpeta med Slovenijo in Francijo

Po teh tirnicah poteka moje življenje od otroških let pa do sedanje pozne jeseni. Prelomnica je leto 1956, ko sem se kot 12-letna deklica preselila z mamo in bratom iz Ljubljane k očetu v Francijo. Moram reči, da sem očeta poznala le po slikah in pismih ter po maminem pripovedovanju, vedno v najlepši luči. Nikoli nisem slišala njegovega glasu. Ta lepi in postavni junak pa je bil več kot prisoten v svetu moje domišljije. Vedela sem, da mi ga je bratomorna vojna oddaljila in odtujila, ko sem bila še dojenček. Mala ljubka deklica se je vedno trudila, da bi se prikupila kakšnemu mlademu gospodu na vlakcu, s skrito željo, da jo vzame v naročje ... Očetovo roko in besedo sem bridko pogrešala. Pisma, ki sem mu jih pisala na mamino željo, so bila otroško uglajena, pero male deklice je premoglo le borne besede: »Pridna sem in dobro se učim v šoli.« A kaj vse bi rada zaupala neznanemu očetu! Da si želim, da pride pome v šolo, da me pelje na sprehod, da mi pove zgodnico ... V Franciji, v mestu Nancy, mi je bilo tisto poletje 1956 vse tuje in novo: jezik, okolje, oče. Šok je bil ogromen. Hudo je bilo zapustiti staro mamo, s katero smo živeli, ikono mojih otroških let, ki me je vzgajala, medtem ko je mama delala kot učiteljica v oddaljenih krajih. Nikoli ni dobila službe in stanovanja v Ljubljani. Na sebi smo nosili pečat očetovega odhoda v tujino.

»V Franciji ostanemo samo eno leto, nato pa se vrnemo v Slovenijo,« je rekla mama in nama z bratom z dobrohotno lažjo olajšala bolečino odhoda. Zdaj vem, da lahko laž ali prikrita resnica pomaga živeti in sprejeti nesprejemljivo. Kje so moje drage prijateljice, sošolci, igre na sosednjem dvorišču, kopanje v Savi, sprehodi na Rožnik in Šmarno goro?

V nižji gimnaziji na Šubičevi sem sicer dobila nekaj osnov francoščine, ko pa sem se znašla v francoski šoli pred prvim narekom, nisem vedela, kje se besede začnejo in končajo. Občutek groze, ko bi se najraje pogreznila v zemljo ... za dobro učenko je bil padec strašen!

Spomnim se obdobja, ko sem imela prisluge: zdelo se mi je, da slišim ljudi na ulici govoriti slovensko. Vsak večer sem čakala, da se oče vrne iz službe, potrebovala sem prevajalca. V državno šolo me niso takoj sprejeli zaradi slabega znanja jezika, a sem hitro napredovala in bila v francoščini med najboljšimi. Vendar

dvojezičnost nikoli ni popolna, to jezikoslovci dobro vedo: na določenih področjih vedno prevladuje en jezik: ljubkovalne izraze otroštva v francoščini še vedno slabo obvladam, medtem ko ohranja literarni jezik zame manj skrivnosti.

Doma smo govorili slovensko. Nasploh je bilo vzdušje obrnjeno k rodni Sloveniji. Moj oče ni nikoli prebolel travme, da ni postal odvetnik v rodnem Prekmurju, mama, ki je bila z dušo in telesom navezana na učiteljski poklic, pa je bridko pogrešala šolo. Oče je kot zaprisežen prevajalec poleg svojega dela v sirarni rad dajal pravne nasvete in ognjevito zagovarjal zdomce.

Spomnim se sprehoda s svojo malo hčerko. Neka punčka jo je, ko je slišala najin pogovor v slovenščini, vprašala, od kod je. "Je pol Slovenka in pol Francozinja," sem odgovorila namesto nje, kar seveda ni vzgojno. Katja me je odločno popravila: "Ne pol ... sem Francozinja in Slovenka!"

Vsa ta leta se je v Parizu marsikaj dogajalo, predvsem v povezavi s Katoliško misijo. Zbirali smo se, prirejali igre. Aprila 1972 smo uprizorili Finžgarjevo Deklo Ančko, v kateri sem igrala naslovno vlogo, slovenski metropolit, Anton Stres, tedanji študent teologije v Parizu, pa je igral župnika.

Leta 1984 smo na pobudo novinarja in dopisnika Dela, Bogdana Pogačnika, ustanovili Slovensko kulturno društvo LIPA. Delovalo je nekaj let kot slovensko laično društvo – v francoskem pomenu te besede, brez verske ali katerekoli ideološke opredelitve. Naš cilj je bil gojiti slovenščino in slovensko kulturo v Parizu in okolici. Z nami so sodelovali slikar J. Ciuha, novinar J. Štular, kipar Zorko ... Prirejali smo družabna srečanja, predvajali filme, pripravila sem razstavo o slikarju Jarotu Hilbertu, imeli smo celo svoje glasilo ... dokler nismo izginili s površja slovenske pariške izseljenske scene. Odločilno zame je bilo srečanje z Indijo: nihala sem med Slovenijo in Francijo, otožnost se me je držala kot klop. Indija, ta velikanska dežela, proti kateri je Slovenija mikroskopsko bitje, me je povlekla v nove razsežnosti spoznanj. Dežela, ki je tako izrazito drugačna s svojimi naravnimi lepotami in tragično revščino, s svojo zakoreninjeno – bolj ali manj pristno – duhovnostjo, me je dvignila in mi odprla nova obzorja! Pogled je postal bolj svetovljanski in obenem obrnjen v notranjost. V Indiji sem preživela skoraj leto dni – ne da bi spregovorila besedo po slovensko – poučevala sem ruščino v angleščini, pisala pa sem dolga pisma staršem v slovenščini in jim poročala o tej daljni deželi, ki še daleč ni Indija Koromandija ...

Kot je razvidno, že dolga leta živim v Franciji, tu sem študirala, tu službovala, tu imam poročeno hčerko in tri čudovite vnuke. Ko sem se upokojila, sem morala na poslovilni zabavi nekaj spregovoriti o sebi. „Moj priimek in ime vam odkrivata, da nisem od tod; prihajam iz dežele, ki je bolj znana po uvoženih medvedih kot po sedanjem predsedovanju Evropski uniji! Velike dežele so zlahka gluhe in slepe za usode manjših! Francija kot velika dežela ne trepeta za svoj jezik in obstoj na političnem prizorišču.“

Kako se počutim kot človek, ki živi z dvojno identiteto? Zdomka tu in tam ali pa nikjer? Rekla bi takole: doma povsod, kjer domujejo ljubezen, poezija, lepota; v svetu, kjer se duh vsak dan

uteleša! Zavedam se, da je notranji svet vir spoznanj, neponovljiva alkimija, ki je nastala z vsemi življenjskimi izkušnjami, srečanji, knjigami, potovanji. Moje slovenstvo ostaja tista močna skrivna vez, ki se prepleta z vsem, kar se mi poraja na življenjski poti. Moj dom je tu in tam, v zraku med Francijo in Slovenijo, v duhu s tistimi, ki sem jih ljubila in so zdaj nad zvezdami, in z mladim rodom, ki nadaljuje verigo življenja.

Opažam, da se z leti krepi prvotna vez z otroštvom, s slovensko besedo, ki ima zame neprecenljiv užitek – kot slovensko gorovje, ki ga objame pogled, ko letalo pristaja na Brniku. Sanjam o tem,

da bi si kupila majhen kotiček v Ljubljani, kamor se bom zatekla v zadnjih letih. Mogoče bodo tudi vnuki vzljubili mojo malo deželico, domovino prednikov po babičini strani, saj se v njihovih žilah pretaka tudi slovenska kri. Prihodnost je za vsakogar izziv in skrivnost obenem ... živimo svoj sedanjik!

To pa je moj pesniški drobec s slovenskim prevodom:

Le temps englouti

*Partir quitter
pays amis
vivre ailleurs l'ici et maintenant
en l'espace de cinquante ans.*

*Terre d'accueil douce-amère
à ma langue étrangère
j'entrais en toi à reculants.*

*Il me fallait retrouver un père
de mes rêves le héros flamboyant
et à moi inconnu
totalement.*

*Famille unie, espoir béni
cahin-caha va la vie
dans l'amour qui soude et déchire
en silence
se cherche, se perd et se retrouve.*

*Le soir venu tout s'effrite
la main se ride, le cœur faiblit
fragiles ombres tutélaires
à vous nos élans de tendresse,
en retrouvailles et célébrations,
le regard déjà
fuyant au loin.*

*Le temps d'avant le temps fini
ils sont à jamais partis.
Aimés pleurés absents présents
au cœur du souvenir
lancinant.*

Pobegli čas

*Oditi, zapustiti
deželo, prijatelje,
nekje drugje preživljati tu in zdaj
zadnjih petdeset let.*

*Grenko-sladka dežela,
mojemu jeziku tuja,
vstopala sem vate
z obotavljajočimi se koraki.*

*Morala sem poiskati očeta,
blestečega junaka svojih sanj,
ki pa bil mi je popolnoma
neznan.*

*Spojena družina, blaženo upanje,
križem kražem gre življenje
v ljubezni, ki spaja in trga
v tišini,
se išče, izgublja in znova poveže.*

*Večer se bliža in vse drobi,
roka se guba, srce slabi,
krhke dobronamerne sence,
obdane z nežnostjo želja
ob srečanjih in praznovanjih,
ko pogled že
proč beži.*

*Pretekli čas, izginuli čas,
za vselej sta pošla.
Ljubljeni, objokani, odsotno-prisotni
ste v srcu spomina, ki pekli.*

Alenka Zver

Odhajanje

(konec poletja 1983)

Budilka me zdrami iz polsna, ura je pet. Počasi vstanem in odprem okno. Svež zrak butne v sobo in me prijetno prevzame. Sonce se s težavo prebija skozi gosto meglo. Dolina je tu, skoraj globača, pomislim, in megla je pogosta spremljevalka jutra. Pogled mi uide proti Snežniku in v Podgore. Vrhovi se že bleščijo v soncu. Srkam vase svežino podeželskega jutra, kot bi ga hotela odnesti s seboj v tujo deželo.

Moj Bog, zadrhtim, treba bo iti nazaj, se zopet posloviti od vsega tega. Pohiteti moram, pot do Pariza je dolga in naporna. Zbudim moža in otroke in odidem v kuhinjo. Nikogar ni, vsi so v štali. Na zakurjenem štedilniku, kjer prijetno resketajo drva, je toplo mleko in kava. Ni mi do jedi. Diši po svežem kruhu, ki me spominja na mojo prababico.

V kotu na polički brli *luminček* (beseda izvira iz krajevnega narečja; to je lučka, s stenjem iz vate in plutovine na olju in vodi) pod Matero božjo, ob šopku rož. Delanje in prižiganje luminov je predvsem očetova spretnost, ki sem se je tudi jaz naučila od njega.

Stopim v hlev, molzejo. Težki čevlji se udirajo v slamo in listje. Materi zakriva obraz velika ruta.

Z muko gledam žuljave, razpokane in zgarane roke in sključena hrbtna. Kako sta zlezla skupaj in se postarala; misel mi leže na dušo kot kamen. Malo postojim, se jima nasmehnem in počakam, da opravita z živino. Ne govorimo veliko, eden drugemu prikriavamo tegobo.

Skupaj odnesemo sveže pomolženo mleko v kuhinjo, kjer čakajo otroci. Mati hiti zavijati to in ono za na pot. Domač rženi kruh, sir, meso ... Vedno je vsega preveč, pomislim, ampak ne rečem nič. Sok domače zemlje in vonj žita bomo odnesli s seboj. Darovanje očeta in matere, ki neutrudno črpata iz domačih grap.

Oče odide na vrt za hišo in se vrne s šopom škrlatno rdečih vrtnic in polno košaro zgodnjih ivanskih jabolk. To je zelo stara sorta, ki so jo gojili naši davni predniki. Jabolka se svetijo, rosne kaplje so jih še polepšale, zdi se mi, da polzijo kot biseri po dišeči koži. Oče jih na mizi nerodno prebira: »Poglej, kako so lepa in debela, prav vam bodo prišla za na pot,« pravi obotavljajoče, kot da bi se bal, da niso dovolj lepa. Molče ga hvaležno pogledam in se mu nasmehnem, na jok mi gre. Hitro pospravim jabolka.

«Čas je za odhod!» pravi mož. Še zadnji stisk rok in očetov blagoslov. Zazrem se v zgarana obraza in hitro zaprem vrata avta, iz cerkve svete Helene na hribu se oglasi jutranje

zvonjenje, ki vabi k molitvi.

*Še danes bom proč,
odhajam, a ne morem oditi.
Ne morem oditi,
saj hiša ječi
in kamen pred hišo,
ki je solzo spočel,
v jutranjem soncu blesti
s tisoč kristali, ki vabijo na setev.
Oblaki krožijo, kot bi nekam hoteli,
a veter jih sili nazaj.*

Zavijemo v sosednjo vas proti pokopališču. Prižgemo sveče na moževem družinskem grobu. Pokopališče je ob tej uri prazno. Mož se otožno ozre proti domači hiši, kjer ni nikogar več, da bi prižgal skupno ognjišče. Rahel pih izpod Snežnika maje veje kostanja pred hišo in mu od daleč maha v slovo. Molčimo. Otroci se stiskajo k očetu in ga radovedni opazujejo. Sveče na grobu gorijo, sonce je že visoko, počasi krenemo do avta.

Vse tja do Podkorena nas spremlja tišina, tu pa tam prijetno zadiši po pokošeni otavi. Že smo na mejnem prehodu. Nekako nam odleže, govoriti začnemo o tem in onem, kar bo treba takoj postoriti. Misli o delu, šoli, prijateljih v Parizu polagoma, a vztrajno zavzemajo svoje mesto. Pogledam otroke, ki brezskrbno sedijo in poskušajo ukrotiti muco, ki tokrat potuje z nami.

V večernih urah po naporni in dolgi vožnji se bližamo Parizu; promet je gost, zrak zadušljiv in poln avtomobilskih plinov. Na levi in desni se bleščijo velika poslopja z reklamnimi napismi, ki obljublajo in zagotavljajo srečo in zadovoljstvo, avtomobili nestrpnostno preskakujejo zdaj na levo, zdaj na desno, sirene rešilcev neusmiljeno tulijo in izsiljujejo svoj prostor. Otroci spijo in muca spokojno leži poleg njih. Iz prtljajnika prijetno diši po ivanskih jabolkih, njihov vonj skrkam vase. V roki držim rdečo vrtnico.

*Rada bi slišala reko drveti,
listje šumeti.
Rada bi udomačila veter iz daljave,
ki pokoj ponuja
in skrivnostne glasove prinaša.
Rada bi utrla stezo v gmajne,
kjer divje češnje počasi zorijo,
ob curku studenca, v hladu,
v družbi žuželk.*

Ana Stegu Vičič

Utrinek dneva v molitvi

Danes je dan, ki ga dal je Gospod ... ni kaj, znova nas hoče Bog presenetiti s svojo pričujočnostjo.

Jutranjo meglico je sončno obzorje razsvetililo in ožarelo. Rosa v vrtu se je spremenila najprej v kapljice, nato jih je toplota posrkala.

Prijetno se je skloniti k zemlji, s prsti zagrebsti v njeno svežino, kjer korenine iščejo globino in razsežnost ter hrano za vse, kar raste.

Skrbno sejati in okopavati je pravi užitek, pa kljub vsemu zemlja ne obrodi brez dežja in sonca. Seme, ki ga vtaknemo v zemljo, ne vzkali, če ne razpade. Tako je tudi z našim življenjem. Sveti Pavel pravi: "Tako mora tudi človekovo telo razpasti, predno bo vstalo za novo Življenje." Je mar današnji dan tisti, ko bomo razmislili, za kaj in za koga smo ustvarjeni? Vsak si po svoje razlaga smisel življenja, a pride čas, ko razumemo cilj naše zemeljske poti.

Pravimo, da čas hitro beži, a ni res!! Mi hitimo skozi čas.

Obžalujemo to, kar smo slabega storili, in kar smo dobrega zamudili, žal nam je za po nepotrebem zapravljeni ali izgubljeni čas. Zatekamo se v molitev, premišljevanje in meditacijo. To nas osvobaja! Za večino izmed nas je višek sveta maša, predvsem v materinem jeziku. Pri mašni daritvi odložimo vse naše težave, skrbi, osamljenost in grenkobo. V upanju zaužijemo kruh Večnega.

Kako iskrena je molitev matere in očeta za dobro njunih otrok, molitev za zdravje bližnjega, za pokojne ali za našo skupnost! Vzpodbudno je gledati in poslušati pri sveti maši naše male veroukarje, kako zgovorno odgovarjajo na vprašanja duhovnika. Oni so naša bodočnost, polni svežine in optimizma. Podpirajmo jih z molitvijo, kakor tudi vse ostale, ki se trudijo, delajo za napredek in obstoj naše skupnosti, predvsem naše duhovnike!

"Takrat ko molite, se dvignite, da se v zraku srečate z vsemi, ki molijo v tej isti uri in bi jih, razen v molitvi, nikoli ne srečali."
(K. Gibran)

Tončka Šimc

50 let Društva Slovencev v Parizu: »Srce pa ktilo bo, kot klije seme«

V sončnem nedeljskem jutru, 13. junija 2010, se je v Châtillonu, predmestju Pariza, zbrala velika množica ljudi, da bi skupno praznovali 50. obletnico ustanovitve Društva Slovencev v Parizu (DSP). Ob odprtju Slovenskega doma, sedeža ene izmed slovenskih katoliških misij v Franciji, leta 1981, je tudi Društvo dobilo tam svoje domovanje. V kapeli svete Terezije ob Slovenskem domu, v kateri se Slovenci že nekaj desetletij zbirajo pri bogoslužju, je bila najprej zahvalna maša. Udeležili so se je tudi veleposlanik RS v Franciji, dr. Janez Šumrada, minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, akad. dr. Boštjan Žekš s soprogo, sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, g. Primož Ilesič, in predsednik komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, g. Miro Petek. Ob asistenci diakona Cirila Valanta je sv. mašo daroval g. Jože Kamin, sedanjí delegat za Francijo.

V dvorani Slovenskega doma, kjer je sledila slavnostna akademija, je udeležence sprejel pomenljiv verz iz pesmi Vrnitev Alojza Gradnika: 'Srce pa ktilo bo, kot klije seme'.

Pevke Kulturnega društva Kraški šopek iz Sežane so najprej zapele slovensko državno himno. Med pestre pevske, glasbene in plesne točke in recitacije, pri katerih so sodelovali tudi najmlajši člani slovenske pariške skupnosti, so bili vpleteni govori. Predsednica DSP Ana Stegu Vičič se je po uvodnem pozdravu visokim gostom in rojakom, ki so do zadnjega koticčka zasedli prostorno dvorano, zahvalila vsem nekdaj in sedanjim odbornikom z omembo najzaslužnejših članov in strnjeno orisala društveno pot in nadaljnje cilje. Minister Boštjan Žekš je v svojem govoru naglasil zgodovinskost trenutka, ko se spominjanje na vse postorjeno delo – društvo je bilo še pred uradnimi ustanovami glasnik slovenske kulture v tujem okolju – že navezuje na prihodnje načrte. Pri tem je poudaril pomembno vlogo slovenske cerkve, ki je vneto skrbela tudi za kulturno in narodnostno rast slovenskih skupnosti po svetu. Posebno toplo pa je priporočil zavestno in skrbno razvijanje slovenskega jezika, ki je najgloblji izraz naše identitete. Društvu je za 50 let aktivnega delovanja in ohranjanja slovenske identitete v Franciji izročil častno priznanje Republike Slovenije – Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, predsednici pa priznanje za dolgoletno prizadevno in uspešno vodenje in delovanje v slovenski izseljenski skupnosti v Parizu.

Veleposlanik RS v Franciji dr. Janez Šumrada je med drugim poudaril zgledno sodelovanje društva z veleposlaništvom že vsa leta od osamosvojitve, kar je privedlo

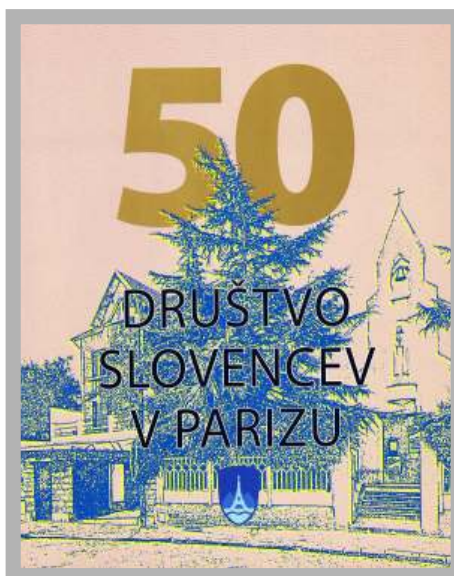

do več uspešnih skupnih pobud. Miro Petek pa je omenil veliko število slovenskih izseljencev, ki so neprecenljivo bogastvo slovenskega naroda in slovenske države. Pozdrave in čestitke so društvu prinesli predstavniki društev ATSO, Jadran, Nanos, Touraine–Slovénie, Društvo prijateljev katoliške misije v Merlebachu in delegat za Francijo msgr. Jože Kamin iz Francije, društev Naš dom in France Prešeren iz Belgije, iz Ljubljane pa predstavnika Izseljenskega društva Slovenija v svetu, ki je DSP podelilo priznanje za polstoletno uspešno delovanje. Posebno pomembna je bila predstavitev zbornika, ki ga je ob 50-letnici DSP uredila Ana Stegu Vičič in je izšel pri založbi Družina. V pestri vsebini so zbrani zapisi visokih predstavnikov civilnih in cerkvenih oblasti, spominski utrinki sedanjih in nekdanjih članov pariške slovenske skupnosti, zgodovinsko pomemben članek o prizadevanjih in pomoči DSP pri osamosvajanju Slovenije in kronološki pregled raznolikega petdesetletnega delovanja društva. Zbornik je bogato opremljen z barvnimi fotografijami in risbami s tušem, ki jih je pariška slikarka Marjanca D. Savinšek prispevala za opremo društvenega lista Korenine.

DSP je povezano predvsem z izseljenci, ki so prišli v Francijo po drugi svetovni vojni. Zanje je že zelo zgodaj začel skrbeti izseljenski duhovnik Nace Čretnik, nekoliko kasneje se mu je pridružil Jože Flis. G. Čretnik je živo spodbujal nastanek društva, nato pa z g. Flisom vseskozi naklonjeno spremljal društveno dejavnost. Poleg verske oskrbe so ljudje namreč začutili potrebo po narodni in kulturni hrani, zato so se že leta 1960 združili v Slovensko prosvetno društvo, ki se je naslednjega leta preimenovalo v Društvo Slovencev v Parizu. Začetki so bili težavni, saj društvo ni razpolagalo s prostori za uspešno delovanje. Za vsako prireditve se je bilo potrebno seliti v različne najete prostore po Parizu. Z nakupom hiše in ureditvijo dvorane v Châtillonu leta

1981 pa sta Slovenska katoliška misija in DSP lahko začela z načrtnim delom. Društvo je vedno tesno sodelovalo z misijo in razvilo bogato kulturno dejavnost: poudarjalo je ohranjanje slovenskega izročila na temelju krščanskih vrednot, tkalo vezi s Slovenci v zamejstvu, po svetu in v domovini z gostovanji raznih pevskih, glasbenih in dramskih skupin, z likovnimi razstavami, posvečalo se je zbiranju mladine in njenemu uvajanju v društveno delo in seveda družabnosti. Dobro desetletje je društvo izdajalo svoj list Korenine, nekateri člani pa so skoraj tri leta oblikovali slovenske oddaje na pariškem škofijskem Radiu Notre-Dame. Pevsko delovanje društva pa je bilo nekaj let strnjeno v zboru Naš dom. DSP je posvečalo veliko moči zbiranju čim večjega števila rojakov iz Pariza in okolice, prizadevalo si je predstavljati slovensko kulturo francoskemu okolju in pri tem navezovalo stike s francoskimi kulturnimi ustanovami, kar je še danes društveni cilj.

Delo v mestu, kot je Pariz, je težavno zaradi razpršenosti ljudi, velikih razdalj in kroničnih prometnih zastojev, zato je toliko bolj hvalevredno, da skupina ljudi, med katerimi so tudi mlade moči, vztraja in si prizadeva v francoski prestolnici ohraniti slovensko besedo in širiti slovensko kulturo tudi s sredstvi, primernimi novim izzivom časa.

Verena Koršič Zorn
(obj. v *Moja Slovenija*, julija 2010)

Obisk pri rojakih v Loreni

Društvo Slovencev v Parizu se je 3. oktobra 2010 na povabilo slovenskega rudarskega društva Jadran iz Freyming-Merlebacha udeležilo krsta njihove nove zastave pod naslovom »Tu živijo Slovenci, ki so prenesli v tujino svoj dom ...«.

Na predvečer slavlja nam je predsednik Jadrana, g. Franci Pouh, razkazal društvene prostore, dele mesta, kjer so živeli in še živijo rudarji, ter nam povedal zgodovino njihovega naseljevanja.

Slovesnost se je začela z zbiranjem pred cerkvijo svetega Jožefa v Hochwaldu. Sveto mašo je daroval g. Jože Kamin. Po maši smo ob zvonjenju mrtvim v sprevedu odšli do spomenika Wiselsteina ponesrečenih rudarjev in članov društva Jadrana in tam položili venec.

Prisotni so bili številni rojaki in častni gostje: Oliver Đajić, konzul VP v Franciji, Pierre Lang, župan mesta Freyming-Merlebach, Laurent Kleinhentz, svetnik občine Freyming-Merlebach, dekan Alfred Schwartz ter

župnik in delegat Jože Kamin.

Slavlja se je udeležilo 35 francoskih društev in pevskih zborov. Prisotnih je bilo tudi pet slovenskih društev iz Francije: Sveta Barbara iz Saint-Avolda, Prijatelji Slovenske katoliške misije iz Freyming-Merlebacha, Slovensko društvo Nanos iz Creutzwalda, Slovensko delavsko društvo iz Aumetza-ATSO in Društvo Slovencev v Parizu. V občinskih prostorih Wiselsteina je bil nato slavnostni sprejem, pozdravi in koncert zbora Jadran, pogostitev in pestro družabno srečanje.

Ana SteguVičič

Preminila je dr. prof. Antonia Grobelnik Bernard

Veleposlaništvo RS v Franciji oznanja žalostno vest, da je umrla profesorica dr. Antonia Bernard, dolgoletna predstojnica katedre za slovenščino na INALCO – Državnem inštitutu za vzhodne jezike in civilizacije. Kot priznana jezikoslovka je bila prof. Bernardova direktorica Oddelka za Srednjo in Vzhodno Evropo na INALCO, predsednica francoskega komiteja za slavistiko in podpredsednica pariškega Inštituta za slovanske študije. V akademskih krogih je bila cenjena kot neutrudna in predana pedagoginja in znanstvenica, edina specialistka za zgodovino slavistike v Franciji. Na področju slovenistike je zaorala ledino in opravila ogromno delo: je avtorica nepregledne vrste objav v znanstvenih revijah, pa tudi prvega "Que sais-je" o Sloveniji in prve "Kratke zgodovine Slovencev" v francoščini. Prav tako je pod njenim urednikovanjem nastal prvi multimedijijski priročnik za učenje slovenščine, namenjen francoski publiki.

Dr. Antonia Bernard ima izredne zasluge za poučevanje slovenskega jezika v Franciji sploh. Društvo pariških Slovencev se s hvaležnostjo spominja, kako je leta vsako nedeljo popoldne otroke slovenskih izseljencev učila materni

jezik, in ker v času Jugoslavije še ni bilo dopolnilnega pouka slovenščine, je to delala prostovoljno. Na začetku osemdesetih, ko Slovenija še ni bila niti uvrščena na francoski mentalni zemljevid, je prof. Bernardova s svojo mirno, toda neomajno trdovratnostjo dosegla, da se slovenski jezik uvrsti med izbirne predmete na državni maturitetni izpit. Po osamosvojitvi Slovenije pa je v sodelovanju s Filozofsko fakulteto ljubljanske univerze vzpostavila oddelek za slovenščino na univerzitetni ravni, dodiplomski in podiplomski študij do doktorata.

Prof. Bernardova je zelo zaslužna za razpoznavnost slovenske književnosti na frankofonskem področju. Redno je prirejala literarne večere s slovenskimi pesniki in pisatelji na obisku v Parizu in številna predavanja namenjena široki publiki po vsej Franciji. V zadnjih letih je Antonia Bernard zablestela tudi kot prevajalka – iz tega opusa naj omenimo vsaj francoski prevod Jančarjeve baročne sage Katarina, pav in jezuit in zadnje štiri romane Borisa Pahorja.

Antonia Grobelnik, por. Bernard, je bila rojena l. 1942 v Lovrencu na Pohorju. Kot najstarejša hči iz kmečke družine se je že zgodaj navadila trdo delati. Odličnjakinjo so socialistične oblasti s štipendijo usmerile na agronomsko srednjo šolo. Ona pa, že takrat svojeglava, se je raje odpovedala štipendiji, se vpisala na mariborsko klasično gimnazijo in se preživljala z inštrukcijami za otroke premožnih družin. Po maturi je kot varuška odšla v Pariz in tu ostala. Vpisala se je na Sorbono, diplomirala iz slovanskih jezikov, učila ruščino na prestižni pariški gimnaziji Henri IV, se poročila, dobila dve hčerki, doktorirala na temo "Jernej Kopitar in začetki evropske slavistike" in se vživela v Franciji kot vzoren primer uspele izseljenke. Bolezen jo je odnesla ravno, ko se je upokojila na univerzi in se namenila povsem posvetiti prevajalskim in knjižnim načrtom.

Zanjo bi res lahko rekli, da je self made woman: za svoj uspeh se je lahko zahvalila izključno svojim sposobnostim in predanemu delu. Bila je spiritus agens razširjanja slovenske besede, književnosti in kulture v Franciji. Pogrešali jo bomo kot žensko pokončnega značaja, ki je na svoj mili in skromni način premikala gore.

Dr. Antonia Bernard je za prispevek k prepoznavanju Slovenije, njene literature in jezika v Franciji ter zasluge pri ohranjanju narodne zavesti pri naših izseljencih l. 2000 prejela častni znak svobode Republike Slovenije.

Liza Japelj Carone

Kapa pšenice

»Žanjice bodo skoraj končale svoje poslanstvo, samo še trikotnik rumene njive, ki se manjša, medtem ko se sence gostijo in vlečejo proti vrhu gozdov. Tiho se sveti strnišče, kjer je bogastvo leta povezano v kupe snopov. Otroci hitijo sem in tja in jih nosijo na odor pri gozdu. Vsak nese po svoji velikosti: majhen fantek, podoben mravljinu na deblu z vsemi silami vleče za seboj ogromno težo enega samega snopa; deklica nese dva snopa na glavi; mladenič pa jih mora zbrati kar nekaj in še takrat ni opaziti, da bi predstavljali kakšno posebno breme za njegove mišičaste roke. Oče natikajo ostrvi. Bolj se večeri, bolj rastejo kope, stiskajo se ena k drugi, kot da jim manjka prostora ali pa jih je strah tukaj med prazno njivo in črno gmoto, ki jo počasi okroža. Še enkrat na lestev, podajalnik bo s svojim kljunom še nekajkrat pobral tesno zvezan pas, snop se bo zasukal na vrhu kope, v sivem mraku se bo našopiril vrh, zadnji klobuk in vsak bo mislil samo še na opravljeno delo in na večerjo za okroglo mizo v kuhinji. Odšli bodo skupaj, vsak s kakim kosom orodja na ramenih ali v rokah. Utrujeni in zadovoljni, čuteč, da je Bog izpolnil njihove želje.

Jaz bom pa še malo ostala, sedla poleg kop in se zagledala v večerno nebo nad njimi. Potem se bom skrila pod snope, v notranjost slamnatega sveta. Diši po zrelem zrnju, po uvelih plavicah, po porezanem kokalju. Da spet malo poslušam tišino, to pesem suhih slamnatih bilk in pesem žive zemlje, ki ji odpeva nekaj znotraj mojega života.»

Iz Slovarčka osirotelih besed Antonie Grobelnik Bernard

V mestu Évreux po slovensko, A l'heure de Ljubljana

Na snežen novembrski petek (pisalo se je 26/11/2010) smo se slovenski Parižani v organizaciji Društva Slovencev v Parizu podali v Evreux na povabilo Evropske hiše v bližnji Normandiji, da bi predstavili nam drago domovino. Imeli smo to čast, da sta nas na slovensko urico »ob kavi v Ljubljani – Café européen slovène« (tako se je dogodek imenoval) spremljala ga. veleposlanica Veronika Stabej in g. Oliver Đajić, sekretar konzularnega oddelka in zadev EU. Prireditev je bila organizirana v sodelovanju in pod pokroviteljstvom veleposlaništva RS v Franciji. Presenetil nas je sneg in mraz v tem normandijskem mestecu. Na srečo smo bili deležni toliko bolj toplega sprejema predsednika tamkajšnje evropske hiše, gospoda Alfreda Recoursa, in podpredsednika pokrajinskega mestnega sveta, gospoda Gérarda Silighinija.

čudno, če je bila Ljubljana izbrana za drugo svetovno prestolnico knjige v tem letu. Kratko zgodovino Slovenije sta v obliki izredno zanimivega in živahnega pogovora predstavili Nataša Vičič in Špela Trdina. Barbara Hunt-Vodopivec, organizatorica potovanj, promotorka turizma v Sloveniji in direktorica podjetja La Slovénie Verte, je popeljala francosko poslušalstvo v našo domovino na turistični izlet, in sicer preko videoprojekcije v nešteti barvah narave. Smo pa tudi plesali v nošah in zapeli nekaj ljudskih ob spremljavi harmonikaša Marjana Slaviča.

Pozdrave in uvodno besedo so imeli: predsednik Evropske hiše regije Eure, g. Alfred Recours, nj. eks. ga. Veronika Stabej, veleposlanica R Slovenije v Franciji, ga. Ana Stegu Vičič, predsednica Društva Slovencev v Parizu, ki je predstavila tudi delovanje društva in njegove odločitve v svetu izseljstva ter izzive vsesplošne globalizacije, g. Gérard Silighini, podpredsednik okrajnega sveta regije Eure. Sledila je kratka in pristržna predstavitev slovenske literature v slovenščini in francoščini v sodelovanju s študentkami slovenščine Državnega inštituta za vzhodne jezike in civilizacije v Parizu (INALCO) pod okriljem pesnice Mateje Bizjak Petit, ki je poslušalce doživeto popeljala skozi bogastvo slovenske umetnosti, pisane tako za otroke kot za odrasle. Pesnica je poudarila izredno pomembnost literarnega bogastva za obstoj slovenskega naroda; Slovenija je na 3. svetovnem mestu po številu izdanih knjig na število prebivalcev (izdanih je 4000 knjig na leto) in je menila, da ni

Za konec je še zadišalo po joti in potici gospe Eve Sutlič, ki je pripravila pokušino slovenskih jedi in pijač. Domov smo odšli navdušeni, ker smo za kanček več pripomogli k promociji naše domovine, ki je v Franciji relativno slabo poznana. Izredno smo bili vsi veseli srečanja s slovenskimi rojaki, živečimi v tej pokrajini.

Špela Trdina

Miklavževanje 2010

Na dokaj hladno decembrsko nedeljo sta na veliko veselje manjših in večjih otrok Katoliška misija in Društvo Slovencev v Parizu organizirala miklavževanje. Veroukarji so pod vodstvom diakona Cirila Valanta in njegove soproge pripravili prijeten program, v katerem so predstavili razvoj dogodkov ob stvarjenju sveta. Sledil je Pokaži, kaj znaš, ko smo imeli možnost prisluhniti našim malim raznovrstnim umetnikom. Kasnje so se otroci preizkusili v izdelavi lutk z Matejo Bizjak Petit in razglednic z Lucijo Fernandez. Obdarjeni od našega dobrotnika in polni novih vtisov smo se odpravili domov. Nasvidenje naslednje leto, sveti Miklavž!

Špela Trdina

Silvestrovanje 2010

Večer se je pričel z zahvalno mašo, ki jo je daroval g. Leopold Valant. Praznovanje je potekalo v prijetnem vzdušju in ob izvrstni postrežbi. Za glasbene variacije je energično poskrbel saksofonist Oto Vrhovnik, že drugič naš gost in vrhunski glasbenik iz Avstrije, ki je pritegnil na oder Marjana Slaviča s harmoniko in Karla Prosenca z bobni, na plesišče pa vse prisotne.

Ob polnoči smo prisluhnili kratkemu solo koncertu našega gosta, ki nas je ponovno osvojil s svojo odlično izvedbo. Nato smo veselo zaplesali v novoletno jutro ob zvokih vseh treh muzikantov.

Ana Stegu Vičič

Prešernov dan v Parizu 2011: „Dom je jezik, jezik je dom“

V nedeljo, 6. 2. 2011, je Društvo Slovencev v Parizu v dvorani Slovenskega doma v Châtillonu organiziralo praznovanje Prešernovega dneva za vse tam živeče Slovence. Kuturnega praznika se je udeležilo skoraj 100 navdušencev nad slovensko besedo, med njimi veleposlanica RS, ga. Veronika Stabej z družino, veleposlanik RS pri OECD, g. Andrej Rant s soprogo, profesor, filozof in član mednarodnega PEN kluba dr. Edvard Kovač, diakon Ciril Valant s soprogo, ter večina članov Društva Slovencev v Parizu, predstavniki skupine MladiPariz in precejšen del tukajšnjih slovenskih diplomatov.

Praznovanje se je začelo s sveto mašo, ki jo je v nabito polni novi kapeli sv. Križa daroval frančiškanski pater in dolgoletni profesor na univerzah v Ljubljani in Toulousu, Edvard Kovač, ob asistenci domačega diakona Cirila Valanta. V uvodnem govoru je pater izrazil veselje nad pariško skupnostjo, v katero prihaja že več kot 25 let, diakon pa je povabil k večji aktivnosti in dejavnemu vključevanju v življenje Društva.

Kulturni program se je odvil v dvorani Slovenskega doma, ki je v preteklosti gostila znane slovenske politike, kot na

primer L. Peterleta ali A. Capudra, pa tudi umetnike, med njimi Bernardo Fink, Alojza Rebulu, Borisa Pahorja, Evgena Bavčarja, ki so veliko prispevali k današnji samostojni Sloveniji. V uvodnem govoru je predsednica Društva ga. Ana Stegu Vičič poudarila, da je vsaka narodna skupnost v tujini živi nosilec slovenstva in da je zanj soodgovoren vsak posameznik s svojo osebno kulturno zavestjo. Veleposlanica Veronika Stabej pa je izpostavila pomen slovenščine in slovenske enotnosti ter se Društvu Slovencev v Parizu zahvalila za delavnost in vztrajnost, s katerima si že več desetletij prizadeva za povezanost slovenske skupnosti v Parizu.

V kulturnem programu smo najprej prisluhnili recitacijam slovenske poezije pod naslovom Dom je jezik – jezik je dom. Izbor Prešernovih, Pavčkovih, Novynih, Kosovelovih, Grafenauerjevih in Fritzevih pesmi so izvrstno predstavile Nataša Vičič, Ferial Boucherit, Ava Vivod in Mateja Bizjak Petit. Slednja je kot slovenska pesnica in literarna prevajalka pred kratkim odprla Hišo slovenske poezije v Franciji. Za glasbeno spremljavo sta poskrbela Daniel Breclj in Jerca Pavli, ki sta sijajno izvedla Widorjevo Suito za flavto in klavir op. 34 v štirih delih, in Alexandre Radigue iz tretje generacije pariških Slovencev, ki je odlično na klavir zaigral Na planincih. Daniel in Jerca sta študenta pariškega glasbenega konzervatorija, medtem ko sta dve recitatorki študentki na Inštitutu za vzhodne jezike in civilizacije v Parizu. Veseli smo sodelovanja med izobraževalnimi inštitucijami in slovenskim društvom, saj se tudi na tak način povezujejo starejše in mlajše generacije Slovencev v Parizu.

Osrednji govor je imel prof. dr. p. Edvard Kovač, filozof, teolog in literarni esejist, ki deluje med Slovenijo in Francijo. Spregovoril je o Prešernu in Trubarju, dveh velikih Slovencih, ki ju kljub vsem razlikam povezujejo globoka predanost svojemu narodu in jeziku, želja po svobodi in etični odnos do slovenske besede. Gre za tri

ideje, ki so bile podlaga za vzpostavitev slovenske državnosti. Na koncu je govornik citiral tudi francoskega filozofa Mariona, ki pravi, da če v sodobnem svetu obstaja čudež, je to ravno ohranitev slovenskega jezika.

Ob koncu se je publika vsem nastopajočim zahvalila z glasnim aplavzom in mnogi izseljenci so imeli solze v očeh ob poslušanju slovenske književnosti. Čestitke za to gredo režiserki kulturnega programa, vsestranski Mateji Bizjak Petit, in predsednici Društva Slovencev v Parizu, Ani Stegu Vičič, ki je s to proslavo znala povezati vse pariške Slovence.

Hvala vsem, ki iz dobre volje in za boglonaj porabijo svoj prosti čas za pripravo takih veselih praznovanj. Tisti, ki pridemo v Châtillon le nekajkrat letno, se premalo zavedamo tihe požrtvovalnosti in globoke zvestobe slovenstvu, ki v resnici ohranjata slovensko skupnost v Parizu in ki sta Slovence v tujini povezovala že davno pred obstojem samostojne države in uradnih predstavništev.

V sproščenem in toplém vzdušju, v katerem so se prijetno počutili tako novodošli kot dolgoletni člani Društva, smo po slovensko zapeli ob spremljavi harmonikarja Marjana Slaviča, kasneje pa je na oder prišla pevka Shéhérazade, ki je vnesla tudi barve francoskega šansona. Praznovanje, ki je bilo tako po kulturni kot družabni strani izredno bogato, nas je vse tam živeče Slovence močnejše povežalo, zato si lahko le želimo, da bi nam še velikokrat tako toplo zazvenela domača beseda in pesem!

Meta Klinar

Zlata poroka Ivana in Marije Penko

Ivan (rojen na Ratečevem Brdu) in Marija (rojena na Pregarjah) sta 13. februarja 2011 praznovala svoj skupni življenjski jubilej v Châtillonu s svojima otrokoma Ingrid in Jean Claudom in njunima družinama, dvema vnukinjama in vnukoma. Sveto mašo je daroval g. Jože Kamin. Številni sorodniki in prijatelji iz Slovenije in Francije so ju ta dan obdali s svojo prisotnostjo in jima izrazili lepe želje in hvaležnost za vse dobro, ki so ga prejeli od njiju.

V današnjih časih, ko je vse več ali manj prehodno in začasno, se z njima še posebej veselimo, saj sta vztrajala na skupni življenjski poti 50 let v veselju in uspehih in tudi v žalosti ter težavah, ki so nujno del vsakega življenja. Marija in Ivan sta zvesta člana slovenske skupnosti, vedno sta pripravljena pomagati, enako tudi njuni otroci in vnuki. Lahko rečemo, da sta soliden steber naši skupnosti.

Želimo jima vse dobro, naj ostaneta še dolga leta eden drugemu kot vrtnica, ki se vsak dan znova počasi odpira v jutranji zori, v toploti sončnih žarkov, v radovednem pričakovanju novega dne.

Ana Stegu Vičič

Občni zbor Društva Slovencev v Parizu

13. marca 2011 je predsednica Društva sklicala redni občni zbor in nato sejo razširjenega odbora.

Na novo potrjeni ali izvoljeni v odbor so bili: Ana Stegu Vičič, predsednica, Lucija Škrlić-Fernandes, podpredsednica in sekretarka, častni predsednik Marjan Slavič, blagajnik, Janez Avsec; Nataša Vičič, druga podpredsednica, Špela Trdina, druga tajnica, Miroslav Šuman, drugi blagajnik, ostali odborniki in nadzorni odbor: Marija Penko, Ivan Penko, Lidija Prosen in Karlo Prosen, Marija Škrlić, Karel Vičič in Tatjana Janež. V odbor so bili izvoljeni 3 novi člani: Ivan Penko, Lidija in Karlo Prosen.

Finančno stanje društva je podrobno predstavil vestni blagajnik Janez Avsec, vsebinsko poročilo in pregled preteklega leta pa Ana Stegu Vičič in Lucija Škrlić-Fernandes. Člani odbora so soglasno in pregledno predložili letni

program in svoje želje, predlagali način delovanja in financiranja projektov glede na nove probleme in izzive časa ter okoliščine društvenega delovanja. Skupno smo ugotovili, kaj nas veseli delati, kaj zmoremo in česa ne zmoremo. Vsekakor je Društvo tista struktura, ki združuje ljudi različnih slojev in različnih talentov. Vsi smo se strinjali, da smo kljub utrudljivim pripravam za prireditve doživeli lepe in nepozabne skupne trenutke, ki poplačajo ves vloženi trud.

Sejo smo zaključili v upanju, da so tudi obiskovalci naših prireditev zadovoljni.

Nataša Vičič

Gostovanje Mešanega pevskega zbora Češnje v slovenski skupnosti

V soboto, 30. aprila 2011, je v okviru praznovanj dvajsete obletnice osamosvojitve v sodelovanju Slovenske katoliške misije in Društva Slovencev v Parizu gostoval v Châtillonu mešani pevski zbor Češnje iz Škofljice pri Ljubljani.

Zbor nam je za začetek pod vodstvom energične zborovodkinje Katarine Bambič zapel dvanajst pesmi, razdeljene na tri teme: pesmi o vinu, pesmi o lepotah Slovenije in domoljubne pesmi, za konec pa še Žabe. Vse tri dele je zelo lepo predstavil in povezoval Roman Brunšek. Ubrano petje, lepe in globoko domoljubne spremne besede so nas poslušalce naravnost navdušile. Družabni večer s pogostitvijo je potekal z gosti in pariškimi Slovenci v prijateljskem domačem vzdušju. Bilo je veselo, za to so poskrbeli gostje, navdušeni pevci, in člani društva, katerega predsednik je Jani Kupljenik, ob spremljavi njihovega harmonikarja. Seveda smo tudi mi zapeli z njimi. Žal se je bilo treba okrog polnoči posloviti, kajti naši gostje so morali drugi dan zgodaj

zjutraj odriniti na vzhod proti Loreni, kjer so nastopili pri rojakih v Merlebachu.

Nataša Vičič

Pariško praznovanje 20. obletnice Slovenije

V nedeljo, 12. junija 2011, je Društvo Slovencev v Parizu s pomočjo slovenskega veleposlaništva in slovenske katoliške misije organiziralo sijajno praznovanje ob 20. obletnici slovenske osamosvojitve. Dogodek je potekal v društveni dvorani v Châtillonu na jugu Pariza, udeležili pa so se ga številni člani pariškega društva, ga. Veronika Stabej, slovenska veleposlanica v Franciji, g. Andrej Rant, veleposlanik pri OECD, dr. Edvard Kovač, slovenski

profesor in filozof iz Toulousa, Mateja Bizjak Petit, direktorica Hiše slovenske poezije v Franciji, in dr. Branko Zorn, predsednik društva Slovenija v svetu. Praznovanje se je začelo s sveto mašo, ki jo je daroval pater Edvard Kovač s pariškim diakonom g. Cirilom Valantom. Nadaljevalo se je s kulturnim programom. Predsednica Društva, g. Ana Stegu Vičič, se je v uvodnem govoru zahvalila vsem prisotnim za podporo in izrazila navdušenje nad prvim sodelovanjem Društva in Ljubljanske opere. Spomnila se je vseh zaslužnih Slovencev v Parizu, ki so

pomembno prispevali k samostojnosti Slovenije pred 20 leti, ko je bilo Društvo edino shajališče tukajšnjih Slovencev in edini kraj ohranjanja slovenstva. Izrazila je tudi srčno povezanost s »tremi Slovenijami – izseljensko, zamejsko in domačo. Vsaka od njih s svojo drugačnostjo v matično domovino vnaša svoje barve in s tem prispeva k njenemu blagostanju.«

Veleposlanica gospa Veronika Stabej je v svojem govoru izpostavila temeljne vrednote, ki smo se jim zavezali z vzpostavitvijo samostojne države: svobodi, demokraciji in odprtosti do drugačnih. Ključni temelj osamosvajanja je bila enotnost med nami. Slovenija je lahko ponosna na dosežke zadnjih 20 let: mednje spada tudi uraden vstop v evropsko družino, ki smo ji v kulturnozgodovinskem smislu pripadali od nekdaj. Odprt je prostor za dialog in nove ideje, prihajajo nove perspektive, upravičeno nam raste samozavest. V nadaljevanju je navedla del poslanice predsednika RS, dr. Danila Türka, nas seznanila z zadnjimi aktualnimi dogodki med Slovenijo in Francijo ter svoje sporočilo sklenila z iskreno zahvalo Društvu za ohranjanje slovenske kulture in identitete.

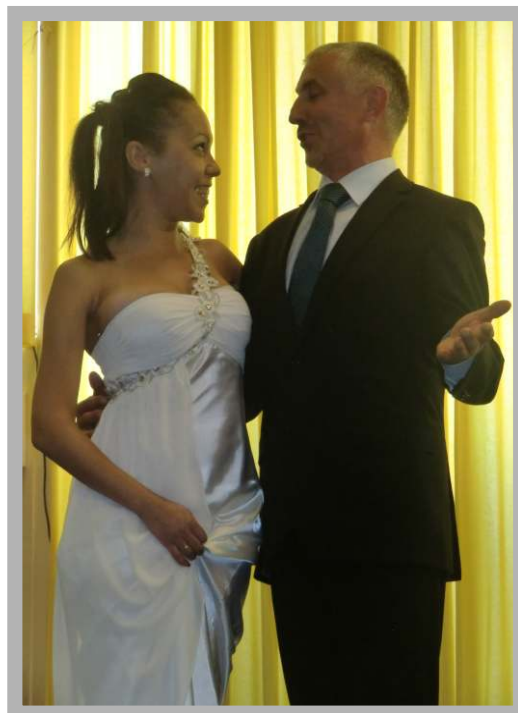
Kulturni program je z Zdravljico in pesmijo Slovenec sem uvedel Marko Kobal, operni pevec Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana. Sledile so recitacije slovenske poezije in proze, večji del v slovenščini, med katerimi so bili posebej dragoceni odlomki iz zbranih del nekdanje pariške profesorice slovenskega jezika, dr. Antonije Bernard. Književna dela so predstavljale Špela Trdina, Lucija Škrlič-Fernandes in Mateja Bizjak Petit, ki je brala svojo poezijo. Program je večše in dinamično povezovala Natacha Vičič, predstavnica druge generacije Slovencev v Parizu. Baritonist Marko Kobal nas je navdušil s slovenskimi samospevi in uglasbeno slovensko poezijo ter z arijama iz Verdijeve in Giordanove opere. Za izvedbo Mozartove Laci darem la mano s pevko Shéhérazade ju je občinstvo nagradilo s stoječimi ovacijami. Vse je potekalo ob klavirski spremljavi odlične pianistke iz Ljubljanske opere, Jelene Boljubaš. Shéhérazade je s svojim petjem sodelovala tudi kasneje v družabnem delu srečanja. S slovenskimi narodnimi

pesmimi na klavirju nas je razveselil še Alexandre Radigue, devetletni predstavnik tretje slovenske generacije v Parizu. V drugem delu praznovanja smo veselo nazdravljali naši državi in pretresali pretekle predstavitve Slovenije v Franciji. Posebej zanimiva je bila za to priložnost pripravljena spominska miza s kopijami časopisnih člankov iz slovenskih in francoskih časopisov iz obdobja 1990/91, ki so obudili spomine na pomembne ljudi, izjave in dogodke iz časa osamosvajanja. Kovali smo tudi načrte za prihodnje slovenske dogodke v Parizu; upajmo, da jih bo s pomočjo Društva in našega veleposlaništva vsako leto več. S hvaležnostjo organizatorjem praznovanja in požrtvovalnim posameznikom, ki so pripravili raznovrstne dobrote, se spominjamo tega dneva in vzklikamo: »Še na mnoga leta!«

Meta Klinar

Otvoritev prve Hiše slovenske poezije v Franciji

*In ko v samoti premišlujem,
naslonjena na korenine,
ki s časom trdne so postale,
da krošnjo čimbolj zdravo bi kazale,
ugotovim,
da bi brez družbe prave
še tako močne korenine
verjetno s časom oslabele.*

Mateja Bizjak Petit

19. junija 2011 je potekala v Tinquexu pri Reimsu slovenska otvoritev prve Hiše slovenske poezije v Franciji, in sicer znotraj ustanove "Centre Culturel de Tinquex". V njej bodo na voljo francoski prevodi slovenske poezije skupaj z izvirniki, pozneje pa bodo knjižnično gradivo razširili še na prozo.

V prihodnosti načrtujejo festival pod naslovom Fragment, ki bo namenjen druženju slovenskih in francoskih avtorjev. Hiša bo tudi prostor srečanj, branj, gostovanj in predstavitev slovenskih avtorjev, omogočala pa bo tudi gostovanja slovenskih pesnikov. Njeno ustanovitev sta podprla

slovensko veleposlaništvo in Društvo Slovencev v Parizu.

Pester in zanimiv kulturni program sta vodili Mateja Bizjak Petit, direktorica kulturnega centra v Tinquexu, in Meta Klinar, lektorica slovenskega jezika na inštitutu INALCO v Parizu.

Z ustanovitvijo Hiše slovenske poezije v Franciji se je francoski kulturni center na svoj način priključil praznovanju 20. obletnice samostojnosti Slovenije.

Kulturni program so oblikovali dvojezično: na eni strani slovenski pesniki Boris A. Novak, Brane Mozetič in Ivan Dobnik ter Jerica Pavli na flavti, na drugi pa francoski glasbeniki Arnaud Duval na saksofonu, Grégory Meldray na harmoniki in Annie Manceaux na violončelu.

Pri uradnem odprtju Hiše slovenske poezije v Franciji so bili prisotni Oliver Đajić, konzul RS v Parizu, Christian Lefèvre, podžupan mesta Tinquex, pristojen za področje kulture, Ana Stegu

Vičič, predsednica Društva Slovencev v Parizu, in več članov Društva. Dvorana je bila polna navdušencev kulture, poezije in slovenske umetnosti.

Iskrene čestitke Mateji Bizjak Petit, Hiši slovenske poezije pa uspešno in dolgo delovanje na francoskih tleh! Hvala Mateji Bizjak tudi za njeno dragoceno sodelovanje z Društvom Slovencev v Parizu.

Ana Stegu Vičič

Vosek speče sreče

*Ni beseda
Pesem
Ni veter
Kar šepeta
Ni morje
Kar utaplja
Želje sorodne
Ne
Ni prišla pomlad
Le luna je pozabila
Oči odkrite pustila
Leteča tenčica umira
Predaleč resnica
Nesmisel rojeva
Zapela je globina*

*Umila trenutek
Sladkorni kristal
Ogledalo želje stopila
Viseča sreča
Kapljjo nalila
Vosek njen
Oblikujem
Vanj sanje kujem
Stran stečem.
Nič ne rečem
Potujem
Mirujem
Sssssssss
Samujem*

Mateja Bizjak Petit

Praznovanje 20-letnice v domovini, na gradu Prem

Premški grad je 20. avgusta 2011 širokosrčno odprl vrata Slovincem, ki živijo v Parizu in drugod po Franciji, ter številnim kulturnim sodelavcem, ki so rojake v Parizu obiskali zadnja leta in z njimi tako ali drugače sodelujejo. Bogate kulturne prireditve, ki je bila med drugim posvečena 20-letnici samostojnosti Slovenije, so se udeležili številni francosko-slovenski prijatelji in znanci.

Druženje na Premu

Bilo je vroče popoldne. Posedli in stisnili smo se po vseh senčnih koticih, ki jih ponuja prekrasen premški grad, in za začetek prisluhnili Zdravljici, ki smo jo skupaj z Markom Kobalom, opernim solistom, baritonistom, zanosno zapeli vsi prisotni.

V uvodnem nagovoru je goste pozdravila pobudnica tega prvega slovensko-francoskega srečanja na Premu, Ana Vičič, predsednica Društva Slovinci v Parizu, ki »že pet desetletij vztrajno združuje pariške rojake ter goji slovensko besedo.« V nagovoru sta se ji pridružila župan ilirskobistriške občine Emil Rojc in predstavnik Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, odgovoren za Slovence v Franciji, Primož Ilešič. »Želim si, da bi se večkrat srečali in izmenjali bogate izkušnje, ki ste jih dobili v svetu in bi lahko pomagale tudi pri razvoju naše občine. Prireditve, kot je današnja, bi lahko postale stalnica na premškem gradu,« je dejal župan. Predstavnik Urada pa je dodal, da se bodo še naprej, tako

kot se že dolga leta, trudili, da bi čim bolj olajšali delo slovenskim društvom po svetu. Sledil je bogat kulturni program. Zazvenela je pesem Slovenec sem, ki jo je z navdušenjem podal Marko Kobal, na citrah ga je pospremil Tomaž Plahutnik, ki je sicer vseskozi spremljal Marka Kobala pri odlični izvedbi samospevov v veliko navdušenje vseh navzočih. V en glas in večglasno so zapele pevske skupine Ženski pevski zbor Prem, KD Kraški Šopek iz Sežane in pevski zbor Društvo kmečkih žena. Vsak od zborov se je predstavil s svojevrstnim petjem. Ženski pevski zbor Prem se je izkazal v raznolikosti repertoarja, v katerem je, denimo, melodija Poletna noč zazvenela kot nežna sapica v vročem popoldnevu. KD Kraški Šopek iz Sežane nas je z besedili izbranih melodij popeljal skozi kraške šege in običaje, ki so poslušalce navdušile s hudomušnostjo. Pevski zbor Društva kmečkih žena pa je zapel tako, kot so nekdaj pele naše žene, brez zborovodje, s srcem in spontano. Samostojno sta nastopili kantavtorica Marjetka Popovski s kitaro in prepoznavnimi melodijami, tako da se ji je sem ter tja pridružilo tudi občinstvo. Na harmoniko pa nam je subtilno zaigrala in nas prijetno zazibala Teja Ljubič. Med posameznimi glasbenimi točkami so imele svoj prostor tudi besede in poezija.

Častni gost, pesnik in igralec Tone Kuntner, je predstavil nekaj svojih pesmi in knjižico, iz katere je bral, podaril predsednici Društva Slovencev v Parizu. Svojim besedilom je pridal odlomek Ivana Cankarja, ki ga je povedal še posebej

doživeto in s tem še temeljiteje poudaril smisel tovrstnih srečanj. Pridružila sva se mu premski pesnik Joško Stegu in Mateja Bizjak Petit. Prebrala sva vsak nekaj svojih pesmi, ki jim je občinstvo prisluhnilo z zanimanjem in z navdušenjem zaploskalo. Vsak s svojega zornega kota sva spregovorila o hrepenenju, ki se je tokrat izvilo iz negativnega primeža in se med poslušalce prelilo kot pozitivno upanje. Hkrati sem imela priložnost, da nekaj besed povem tudi o prvi Hiši slovenske poezije v Franciji, ki sem jo letos ustanovila v okviru Kulturnega centra v Tinqueuxu.

Kulturni program je slikovito zaključil kustos Ivan Simčič, ki je natančno opisal zgodovino in zanimivosti premskega gradu in gostujoče povabil k bolj natančnemu ogledu le-tega. Po prireditvi smo se prijetno zaklepetali ob bogati pogostitvi s slovensko francoskimi dobrotami. Ob spremljavi ansambla Lojzeta Bajca s prijatelji so se nekateri tudi zavrteli in zaplesali. Drugi pa so se naslonili na grajske zidove in opazovali sončni zahod, ki je še polepšal že tako lepo pokrajino in prečudovit premski pogled.

Mateja Bizjak Petit

Predsednica Društva se je na koncu zahvalila v imenu Društva Slovencev v Parizu za pomoč pri organizaciji in izvedbi prvega srečanja pariških Slovencev na gradu Prem: Občini Il. Bistrica, Kulturno-turističnemu-športnemu društvu Prem, Krajevni skupnosti Prem, Grafiki Bor, Mesnicama Puc in Sedmak, Kmetiji Turn-Franjo Penko, Kmečkemu turizmu Ivankotovi, Trgovini Klebčar, Skupini Lojze Bajc s prijatelji, premski mladini in vsem nastopajočim ter vsem sodelujočim in ostalim, ki so kakorkoli prispevali k izvedbi srečanja.

*Društvo Slovencev v Parizu
vas v ljubezni vabi na počastitev
20-letnice samostojnosti
Republike Slovenije
ter prijateljsko srečanje s pariškimi Slovenci*

**v soboto, 20. avgusta 2011,
ob 16. uri
na GRADU PREM**

Društveni izlet v London

Tretjega in četrtega oktobra 2011 je Društvo organiziralo dvodnevni izlet v London. Potovali smo z vlakom Evrostar, ki nas je pripeljal v center mesta. Bila nam je prava igrača se

voziti z metrojem po britanski prestolnici. Presenetila nas je njegova snaga, saj nismo nikjer opazili niti najmanjšega papirčka; prijetna svežina pastelnih barv podzemске železnice deluje zelo prijetno. Ogledali smo si nekaj londonskih znamenitosti: cerkve, kraljevo palačo, slikovito stražo, reko Temzo, ki teče skozi London, ob njej pa so zrastle tudi druga pomembnejša angleška naselja. Reka ima to posebnost, da se dviga in pada kot morje; v Londonu je tako razlika med plimo in oseko celih sedem metrov. Vodič nam je med celodnevним ogledom in vožnjo z avtobusom obširno povedal zgodovino mesta in razkril vse skrivnosti kraljevega vrta. Žal ni bilo dovolj časa, da bi si ogledali vse, kar smo želeli. Okusili smo seveda tudi britanske jedi in pijače v tipičnem pubu. Nato se je bilo treba vrniti v naš Pariz.

Ana Stegu Vičič

Sestra Slava Pimožič se je na jesen svojega življenja vrnila v Slovenijo

Sestra Slava Primožič je rojena 9. novembra 1925 v Šentrupertu na Dolenjskem. Je najmlajša iz dvanajstčlanske družine, ostali so že vsi pokojni.

Obiskovala je nižjo gimnazijo in učiteljske pri uršulinkah v Ljubljani in maturirala v begunskem taborišču v Serviglianu v Italiji leta 1946. Po končani šoli je vstopila v postulat in noviciat Družbe hčera krščanske ljubezni. Po končanem noviciatu v Sieni v Italiji so jo višji predniki poklicali v Pariz, kamor je prišla leta 1948.

V Parizu je potem naredila še medicinsko šolo in kot diplomirana medicinska sestra delala na različnih postojankah v Franciji in štiri leta v Kanadi, kjer je dobila še kanadsko diplomu. Poleg poklicnega dela je prostovoljno pomagala pri Slovenski katoliški misiji kot učiteljica slovenskega jezika in katehetinja od leta 1969 do 1993.

Sedaj živi v Domu sv. Katarine v Mengšu ob vznožju Kamniških Alp, v domačih gajih in čaka na Gospodov drugi prihod. V châtillonski skupnosti smo se od nje poslovili v nedeljo, 24. oktobra 2011. Poslovilno sveto mašo je daroval g. Alek Zwitter. Prisotni so bili tudi nekateri njeni nekdanji učenci; Sébastien Janež ji je v svojem nagovoru izrazil veliko hvaležnost in spoštovanje. Ljubi Bog naj ji vse tisočero povrne in nakloni srečna, zdrava in zadovoljna leta. Naj ji bo domovina mila!

Hvaležni pariški Slovenci

Martinovanje 2011

Društvo Slovencev v Parizu gostilo rojake z Dolenjske

V soboto, 12. novembra 2011, je Društvo Slovencev v Parizu v dvorani Slovenskega doma organiziralo martinovanje. Za začetek srečanja je Mešani pevski zbor društva KUD Dolenjske toplice s petjem polepšal mašno liturgijo, ki jo je daroval g. Alek Zwitter. Sledil je koncert zbora pod vodstvom dirigenta Boštjana Tisovca. Ansambel Zakrajšek mladih iz Ribnice je s pevko Urško Lužar v uradnem programu predstavil nekaj skladb, med drugimi Pod Golico, in požel buren aplavz.

Predsednica Društva je v uvodnem pozdravu izrazila veliko radosti nad prvim gostovanjem dolenjskih rojakov v Parizu, ki so ga veseli vsi člani Društva, še posebno pa tisti, ki so po rodu iz tega dela Slovenije in zaradi ostarelosti in bolezni ne zahajajo več v domače kraje. Skupino je spremljal tudi župan kraja Dolenjske Toplice, Jože Muhič s soprogo. V svojem nagovoru je obširno orisal ta del Dolenjske in prikazal njene naravne in turistične posebnosti. Program v slovenščini je iskrivo povezovala Brigita Tisovec, pevka in članica zbora, v francoščini pa Nataša Vičič, odbornica Društva Slovencev v Parizu, Slovenka druge generacije. Kot je med drugim dejala Brigita Tisovec: »Pesem ohranja slovensko besedo in običaje ter prinaša vonj domačnosti. Pesem je pomemben del našega vsakodnevnega utripa. V njej smo gradili, v njej rastemo in ustvarjamo, ob nas pa se v njej oblikujejo tudi naši otroci, ki pojejo v zboru.«

Srečanje se je nadaljevalo ob zvokih ansambla in ob čudovitem glasu mlade pevke; poskočne domače melodije so zvale na plesišče mlado in staro, večer je

popostrila tudi pariška operna pevka Shéhérazade, ki je gostom občuteno zapela šansone Edith Piaf ob klavirski spremljavi Lilijane Novak, priznane pariške glasbenice in pedagoginje.

Naše iznajdljive kuharice so se odlično izkazale kljub velikemu številu gostov, ki so napolnili dvorano prav do zadnjega kotička.

Od gostov z Dolenjske smo se poslovili v poznih večernih urah, trdno prepričani, da bo to novorojeno prijateljstvo porodilo v bodočnosti še kakšno sodelovanje v okviru spoznavanja domovine in njenih krajev.

Gostje so si ogledali Pariz in njegove znamenitosti v družbi vodičke in organizatorice potovanj, Barbare Hunt Vodopivec in s pomočjo odbornika našega Društva, Janeza Avseca, ki je organiziral gostom avtobusni prevoz po Parizu.

Nataša Vičič

Pariški Slovenci so se poslovili od starega leta v družbi glasbene skupine Lojze Bajc s prijatelji

Po dokaj dolgem potovanju, s precejšnjimi neprijetnostmi zaradi snega na cestah pod vrhom Mont Blanca, smo prispeli na obisk k Društvu Slovencev v Parizu. Gostoljubni gostitelji Jože Mevlja, upravnik Slovenskega doma, in člani Društva, ki ga vodi predsednica ga. Ana Stegu Vičič, so se potrudili, da bi bilo gostom kar najlepše, in ob pomoči Karla Vičiča je potekal obisk mestnih znamenitosti ter kljub slabemu vremenu ogled svetlobnega razkošja v slogu »Paris by night«.

Osrednji dogodek je seveda potekal v znamenju silvestrovanja. Prišel se je zvečer z zahvalno sv. mašo. Pridiga lazarista g. Leopolda Valanta se nam je v premajhni in skromni kapeli v prostorih slovenskega doma vtisnila v srce in tega ni bilo mogoče skriti. Zdelo se mi je, da pri izseljencih tudi ta daritev poteka drugače kot v matični domovini; lahko bi rekli, da so njene razsežnosti tu veliko

bolj poudarjene kot v Sloveniji. G. Leopoldu je pri daritvi pomagal njegov oče, diakon g. Ciril Valant, s svojim petjem pa sta sodelovali tudi obe pevki bistriške skupine: Jerica Strle in Magda Logar.

Levji delež pri organiziranju in izvedbi zabavnega večera s plesom oziroma noči, ki je potekala v dvorani Slovenskega doma, je kot ponavadi pripadel ožjemu vodstvu Društva. Naj mi bo oproščeno zaradi pomanjkljivosti, saj bom navedel samo nekaj imen neutrudnih entuziastov, ki sem si jih zapomnil: Vičičevi, Penkovi, Prosenovi, Vidmarjevi ... Niti dogajanja so imenovani čvrsto držali v rokah. Nedvomno pa je velik delež pri uspehu pripadel tudi vsem prisotnim, ki so skupaj z ansamblom Lojzeta Bajca in še posebej s pevko in animatorko Jerico Strle sodelovali kot uigrana ekipa ter ustvarili vzdušje, ki je poplačalo ves trud organizatorjev. Vrstili so se znani stari napevi, cela dvorana je pela, v nekem trenutku so »zapele« kar štiri harmonike skupaj, saj se je muzikantom pridružil tudi častni predsednik društva Marjan Slavič. Verjamem, da je bil zadovoljen tudi sponzor noveletnega plesa, g. Josip Kazalac.

Čas se je pomikal kot za stavo. Mi muzikanti tega sploh opazili nismo. Bilo nam je lepo do zgodnjih jutranjih ur. Preden smo se poslovili od prijaznih novih znancev, smo obiskali še družino Ivana in Marije Penko, ki sta nas počastila z odličnim francosko obarvanim kosilom. Zgovorni Ivan nam je, nepoznavalcem francoske kapljice, nazorno razložil razliko med šampanjcem in »šampanjem«. Upam, da bomo lekcije nadaljevali kmalu pri nas. In zato vabimo vse, ki bodo letos obiskali Domovino, da se nam oglasio. V imenu skupine Lojze Bajc in prijatelji še enkrat hvala in nasvidenje!

Dimitrij Bonano, Ilirska Bistrica

»Govorim, pojem in berem tudi slovensko«: kulturni praznik 2012 v Parizu

V nedeljo, 12. februarja 2012, je Društvo Slovencev v Parizu pod vodstvom predsednice ge. Ane Stegu Vičič in v sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom, Hišo slovenske poezije v Tinquexu in Slovensko katoliško misijo v dvorani Slovenskega doma v Châtillonu organiziralo praznovanje Prešernovega dne pod geslom "Govorim, pojem in berem tudi slovensko".

Proslave so se udeležili: g. Andrej Rant, veleposlanik, stalni predstavnik Slovenije pri OECD, ga. Darja Golež, pooblaščenica ministrice, ki je zastopala slovensko veleposlaništvo v Parizu, številni sodelavci veleposlaništva, g. Yves Magdic, predsednik društva France Slovénie, predstavniki slovenske katoliške misije ter pariški Slovenci s svojimi francoskimi prijatelji.

Srečanje se je začelo s sveto mašo, ki sta jo v kapeli Slovenskega doma darovala prof. Edvard Kovač in član skupnosti Emanuel, g. Alek Zwitter, ob strežbi domačega diakona Cirila Valanta.

Kulturni program se je v dvorani Slovenskega doma začel ob 12. uri z Zdravljico, ki smo jo ob spremljavi harmonikaša Marjana Slaviča zapeli vsi prisotni, recitali pa podpredsednici Društva, Nataša Vičič in Lucija Škrlić Fernandez.

V uvodnem govoru je predsednica Društva poudarila pomembnost spoštovanja kulture kot velike osebne in narodne vrednote. Izrazila je veselje nad gojenjem slovenskega jezika v drugi in tretji

generaciji izseljencev in zlasti nad ohranitvijo narečij, ki plemenitijo slovensko besedo.

S pesmicami, recitacijami in klavirskimi skladbami so nadaljevali otroci iz družin Vičič-Thiriet, Valant, Slavič-Charrier, Penko-Radigue, Jerkič in Japelj-Carone. Zadnjo otroško točko je vodila Nataša Vičič, ki je otrokom, zbranim na odru, povedala zanimivo zgodbo o živalih.

Sledil je nagovor pooblaščenice ministrice ge. Darje Golež, ki nas je spomnila, da se brez kulture slovenstvo ne bi ohranilo – kar najbolje vedo ravno rojaki v tujini. Vsem nastopajočim in organizatorjem se je zahvalila za mladostno zagnanost in navdušenje, s katerima vsakokrat pripravijo kulturne dogodke za Slovence v Parizu. V nadaljevanju je francoska pevka Shéhérazade zapela pesem Vilija Steguja Sanje so moja usoda, ki jo je uglasbil Jože Trošt. Kasneje je ob spremljavi Liljane Novak na klavirju interpretirala še Žito je zrelo in nas razveselila z jasno izgovorjavo slovenskega besedila.

V predavanju Prešeren med domoljubjem in svetovljanstvom je slavnostni govornik prof. dr. Edvard Kovač izpostavil Prešernovo globino, v kateri je razkril domotožje. To izseljence s Prešernom močno povezuje, saj delijo njegovo izkušnjo, da je bilo nekoč treba pokopati svoje upe in načrte za življenje ter začeti na novo. Prešeren pa nadalje spozna, da je neizpolnjevanje želja del življenja in da je za sprejemanje tega dejstva potrebna modrost

odraslega. Domoljubje je univerzalna vrednota vsega človeštva, združeno s svetovljanstvom pa je najbolje izraženo v Zdravljici, kjer Prešeren podaja vizijo harmonije človeka s samim sabo, sočlovekom in naravo. Prav biblična kultura, preko katere Prešeren povezuje svojo rodno Vrbo z

Edenskim vrtom, ter široko poznavanje univerzalne grške in rimske kulture sta mu omogočili, da je naredil ta čudoviti spoj med domoljubjem in svetovljanstvom. V nadaljevanju je Mateja Bizjak Petit, pesnica in direktorica Hiše slovenske poezije v Franciji, na kratko predstavila prvo leto delovanja Hiše slovenske poezije, odprte junija 2011: v preteklih mesecih je Hiša gostila devet slovenskih pesnikov in pripravila več kulturnih dogodkov, povezanih s Slovenijo. Prireja tudi neformalne tečaje slovenščine. Sledile so recitacije sodobne slovenske poezije. Nazadnje je Meta Klinar, lektorica slovenščine na Inalcu (Institut za vzhodne jezike in civilizacije na eni od pariških univerz) na kratko predstavila študij slovenskega jezika na tej ustanovi, njegov predmetnik in potek ter povezovanje s študenti iz Slovenije. Opisala je tudi

francoske študente, njihovo predznanje, motivacijo in način študija; dva od teh sta se kasneje sama predstavila in recitala slovensko poezijo po svojem izboru. Po zaključku uradnega dela se je začel družabni, znova se je oglasila harmonika in tudi Shéhérazade je zapela nekaj francoskih šansonov. Slovenski kulturni dan v Parizu je minil v veselem, sproščenem in prijateljskem vzdušju, med katerim smo okrepili prijateljske vezi, ki nas povezujejo, in stkali nekaj novih. S hvaležnostjo v srcu se spominjamo tega dogodka in vzklikamo: »Še na mnoge take dni – naj Društvo raste in živi!«

Meta Klinar

Slovenščina v Franciji

Povzetek zgodovine inštituta INALCO

INALCO, Francoski državni inštitut za vzhodne jezike in civilizacije je edina visokošolska ustanova na francoskem ozemlju, ki izdaja diplome iz slovenskega jezika.

INALCO, francoski državni inštitut za orientalske jezike in civilizacije, ki ga v francoščini poznajo tudi pod imenom »Langues O'«, ima status visokošolske ustanove, kakršnega imajo tudi francoske univerze. Njegovo poslanstvo je poučevanje jezikov in civilizacij, katerih izvor se nahaja izven zahodne Evrope. Poučevanje češčine, srbsčine, hrvaščine in poljščine je sledilo v začetku dvajsetega stoletja, ko je bil upravitelj šole Paul Boyer (1864-1949). Na začetek poučevanja slovenščine v tej ustanovi pa je bilo treba počakati vse do leta 1969.

Razlog za začetek poučevanja slovenščine na Inštitutu gre iskati na političnem področju, narekovala pa ga je želja federativnih republik tedanje Jugoslavije, da bi svojim jezikom izborile položaj, enakovreden srbohrvaškemu jeziku, »najuradnejšemu« med uradnimi jeziki v federaciji. Tečajji slovenščine so začeli potekati z letom 1969 in jih je prva štiri leta (od leta 1969 do leta 1973) vodil Jean Durant-Monti. Za njim je slovenski jezik na Inštitutu skoraj dvajset let poučeval Claude Vincenot. Medtem je leta 1987 slovenščina dobila svojo katedro. Z letom 1992 jo je za štiri leta prevzel Vladimir Pogačnik. Nazadnje pa je Pogačnika nasledila Antonia Bernard, ki je slovenščino poučevala petnajst let.

Slovenska sekcija na inštitutu INALCO

Danes v slovenski sekciji poučujeta lektor in predavatelj. Učni program obsega poučevanje (teoretičnega in praktičnega) jezika, civilizacije, zgodovine in književnosti. Civilizaciji je odmerjeno pomembno mesto, kar je tudi ena od posebnosti Inštituta. V treh letih dodiplomskega študija, po katerem si je moč pridobiti diplomo Licence, morajo

študentje obiskovati predavanja in nato opravljati izpite iz številnih predmetov, ki jih lahko izbirajo iz skupnega, takoimenovanega »transverzalnega« predmetnika, predpisanega vsem študentom jezikov z istega geografskega področja oziroma istega zgodovinskega izvora. Študentje slovenščine morajo na primer obiskovati predavanja iz zgodovine in geografije Jugoslavije, Balkana in srednje Evrope. Študentom sta na voljo dve smeri magistrskega študija: raziskovalni magistrski študij za študente, ki želijo magisterij nadgraditi z doktoratom, ter magistrski študij iz prevajanja za tiste, ki si želijo tovrstno poklicno pot. Temu lahko dodamo še tretjo smer magistrskega študija, ki pa je specifična za študij slovenščine, namreč večpredmetni magistrski študij iz prevajanja (slovenščina-francoščina-angleščina), ki ga v okviru skupnega partnerskega programa izvajajo ljubljanska Filozofska fakulteta za področje slovenščine, inštitut INALCO za francoščino in inštitut ISIT za angleščino. V okviru tega magistrskega programa je zato predvideno tudi daljše – enosemestrsko ali dvosemestrsko – izpopolnjevanje na eni od partnerskih univerz. Ta magistrski študij, ki je bil potrjen v letu 2009, bo zaživel s študijskim letom 2010-2011.

Projekt te vrste, predvsem pa njegova uvedba, sta rezultat dobrega sodelovanja med Parizom in Ljubljano. Izpričuje tudi energijo in pripravljenost slovenske sekcije Inštituta, za kar gre zasluga v veliki meri Antonii Bernard. Število slušateljev se danes iz leta v leto povečuje; na ta študijski program je bilo tako v študijskem letu 2009-2010 skupaj vpisanih okrog dvajset študentov različnih letnikov. Ta številka, ki bi se za nekatere študijske smeri lahko zdela smešno nizka, pa postane visoka, če upoštevamo, da gre za poučevanje slovenskega jezika in civilizacije v Franciji. K temu je treba dodati, da se je v zadnjih letih spremenila tudi struktura slušateljev. Nekoč so tečaje slovenščine obiskovali slušatelji, ki so jih na Slovenijo vezale sorodstvene vezi, predvsem potomci priseljencev prve ali druge generacije, ki so želeli oživiti stik s svojimi koreninami. Tovrstna publika danes ni več v večini in se umika navdušencem nad slovanskimi jeziki (med katerimi slovenščina izstopa zaradi svojih jezikovnih posebnosti, ena katerih je tako priljubljena dvojina), ali pa tistim, ki jih pri učenju slovenščine vodi občudovanje do majhnega slovenskega naroda, ki ga najpogosteje naključno odkrijejo med potovanjem ali skozi branje. Ta ugotovitev dokazuje, da si je slovenščina zagotovila trdno mesto v omenjeni ustanovi in da si zasluži razmah, kakršnega si zaradi tega lahko obeta tudi v bodoče.

dr. Pauline Fournier, INALCO

Odlomek iz prispevka »Slovenščina v Franciji: stanje danes«, 21. slavistični kongres, Filozofska Fakulteta, Lj., sept. 2010

Slovenščina na elitni ameriški univerzi

Slovenski jezik na University of Washington v Seattlu poučujejo v okviru vzhodnoslovanskih študij. To je ena izmed izredno redkih ameriških univerz, ki poučuje slovenščino kot univerzitetni predmet. Nekateri študenti so iz vrst jezikoslovcev, ki se zanimajo predvsem za slovanske jezike, drugi preučujejo druge vede in se zanimajo za Slovenijo, na primer študenti mednarodnih odnosov. Predavatelj, profesor Biggins, pa vsako leto velikodušno sprejme tudi člane Slovenske mize, ki si želijo osvežiti svoje znanje slovenskega jezika.

Izveček iz Urada za Slovence po svetu

Pourquoi est-ce que j'apprends le slovène ?

Pour deux raisons principales.

La première raison est familiale. Ma mère slovène est partie de Črenšovci, dans le Prekmurje, à l'âge de 18 ans. Lorsque je retrouve la famille maternelle en Slovénie, je dois utiliser l'anglais avec mes cousins, et il est difficile de communiquer avec le reste de ma famille slovène.

La seconde raison est culturelle. Lorsque je me suis intéressé, passé les 30 ans, à la culture slovène, j'ai notamment découvert une littérature de qualité. J'aimerais pouvoir, dans quelques années, lire les auteurs dans le texte original.

Je me suis inscrit à l'Inalco à Paris qui fournit des cours de grande qualité dans un environnement exceptionnel. Même si les déplacements sont parfois contraignants puisque je viens aux cours depuis le sud de la France, ils me permettent de construire une base linguistique solide. C'est d'autant plus nécessaire qu'aux prochaines vacances en Slovénie, il me faudra en plus comprendre les nuances du prekmursko !

Zakaj se učim slovenščino?

Iz dveh glavnih razlogov. Prvi razlog je družinski. Moja mama Slovenka je šla iz Črenšovcev v Prekmurju v starosti 18 let. Kadar se dobimo s sorodniki v Sloveniji, v pogovoru z bratrance uporabljam angleščino in težko komuniciram z ostalimi slovenskimi sorodniki.

Drugi razlog je kulturni. Ko sem se zanimal za slovensko kulturo, sem odkril kakovostno literaturo. Čez nekaj let bi rad bral pisatelje v slovenščini.

Vpisal sem se na Inalco v Parizu, ki zagotavlja visoko kakovost tečajev v izjemnem okolju. Čeprav je pot na predavanja v Parizu včasih naporna, saj prihajam iz južne Francije, mi ta omogočajo graditi trdne jezikoslovne temelje. Potrebujem jih še toliko bolj za svoj naslednji dopust v Sloveniji, ker bom moral razumeti tudi prekmurske odtenke!

Stéphane B.

Pourquoi est-ce que j'apprends le slovène ?

J'ai décidé d'apprendre le slovène car j'ai de la famille en Slovénie, dans le Prekmurje. Avant, ma grand-mère ou ma grande tante traduisaient. Ma mère ne parle pas slovène. Mais maintenant, ma grand-mère est décédée et ma grande tante est trop vieille. Elle ne peut plus aller en Slovénie. Ainsi, quand je rend visite à mes cousins, je ne peux pas parler avec eux. Donc j'apprends le slovène à l'INALCO. C'est ma grand-mère maternelle (qui est décédée) d'origine slovène. L'aînée est née en Slovénie, a émigré aux Etats-Unis avec ses parents, puis retour en Slovénie, et émigration en France vers 1934. Ma grand-mère (la 2ème de la fratrie) est née lors du séjour de ses parents aux Etats-Unis, et a émigré en France vers 1936.

Odločil sem se za slovenščino,

ker imam sorodnike v Sloveniji, v Prekmurju. Moja stara mati se je rodila v Ameriki in emigrirala v Francijo leta 1936. Prej sta na obiskih v Sloveniji prevajali babica ali stara teta. Mami ne govori slovensko. Ampak zdaj je babica umrla in stara teta je preveč stara. Ne more iti v Slovenijo. Tako, ko obiščem sorodnike, ne morem govoriti z njimi. Zato se učim slovenščino na Inalco.

Stéphane P.

Pogovor s p. Edvardom Kovačem

Pater dr. Edvard Kovač že dolgo zelo rad obiskuje slovensko skupnost v Châtillonu. Na nas ga vežejo bogati spomini, ko je še kot študent poučeval naše otroke slovenščino in verouk, sedaj pa ga radi povabimo kot predavatelja na Prešernove in državne proslave, saj spada med redke slovenske in francoske intelektualce, ki poznajo tako kulturo Slovencev kot tudi Francozov, poleg tega pa je tudi nadvse prijeten sogovornik. Med nami v Parizu je bil kar nekaj let, saj je študiral na katoliškem inštitutu, kjer je l. 1986 doktoriral. Potem je postal profesor filozofije na katoliškem inštitutu v Toulousu, od osamosvojitve Slovenije pa predava tudi na Univerzi v Ljubljani.

1. Zadnjih nekaj let pogosto pridete v Châtillon in imate za nas bogoslužje v slovenskem jeziku, občasno pa tudi predavate. Toda že v 80. letih ste bili tesno povezani z nami, bili ste prisotni, ko se je kupoval Slovenski dom.

V Pariz sem prišel kot mlad duhovnik l. 1977. Poslali so me študirat filozofijo, ki sem jo imel rad še iz gimnazijskih let. V tistem času smo imeli Slovenci sv. mašo še pri lazaristih na Rue de Sèvres. Z g. Dragom Ocvirkom sva imela poleg verouka tudi pevske vaje in pa seveda družinsko mašo. Moram reči, da mi je slovenska skupnost veliko pomenila od vsega začetka. Ljudje so bili dobri in razumevajoči, nam mladim duhovnikom so znali pokazati, da so nas veselili, in vabljeni smo bili na vse konce. Bil je izjemno lep občutek, da nisem prišel samo v tujino, ampak tudi k svojim ljudem in da je moja družina tako močno narasla, saj so me povsod imeli za svojega.

2. Kakšne spomine imate na tiste čase, na naše preminule duhovnike?

V Ljubljani sem bil mlad kaplan, zato sem prišel v Pariz z velikim poletom. Menil sem, da bosta slovenska duhovnika, g. Nace Čretnik in g. Jože Flis, začudena nad našimi novimi pastoralnimi pristopi, saj

smo na eni strani naredili iz verouka bogoslužje in smo med katehezo molili, prepevali ter opravljali sveto spoved. Na drugi strani pa smo tudi med sveto mašo imeli katehezo za otroke ter se namesto pridige z njimi pogovarjali. Toda omenjena duhovnika sta me lepo sprejela in želela, da se vključim v pastoralno delo, ter me pri tem podprla. Tudi otroci so bili veseli svoje mesečne maše. Kar smejal sem se, ko so mi starši povedali, da se otroci tudi doma igrajo igro "pater Edi".

Toda ko smo potem ob nedeljah večerjali na ulici Gutenberg, kjer je bila takrat Slovenska misija, sem občutil veliko domotožje izseljeniških duhovnikov. Ko smo ob koncu zapeli še slovensko pesem Moj fantič je na Tirolsko vandral, je imel gospod Čretnik vedno solze v očeh. Takrat sem začutil, da je lahko tujina ne samo lepa duhovna pustolovščina in življenjska izkušnja, ampak tudi izgnanstvo, ki boli. Slovenske ljudi sem začel čutiti drugače, začel sem razumevati njihovo bolečino.

3. Kaj se vam zdi danes popolnoma drugačno ali težje?

Že takrat ni bilo lahko učiti otroke slovenščino, saj je bilo vse njihovo okolje francosko. Poleg tega je takrat nastal velik socialni problem z Romi, ki so prišli iz Niša, zato so naše otroke vrstniki v šoli zbadali, da so Jugoslovani in Cigani. Nekateri otroci enostavno niso hoteli več govoriti slovensko. Moral sem jim pokazati na zemljevidu, kje vse smo Slovenci in da so lahko na to ponosni. Toda na nek način je bilo veliko lažje kot danes, saj je šlo za prvi rod naših izseljencev in doma so po večini še govorili slovensko. Le otrokom se je zdelo krivično, ker so morali biti v nedeljo "v

šoli", medtem ko so bili njihovi francoski prijatelji prosti. Zato smo morali tudi program pripraviti kot nekaj zelo zanimivega, vnašati igre ter otroke navduševati s petjem.

Danes je po eni strani lažje, saj imajo lahko otroci slovensko državljanstvo zavest. Toda po drugi strani je precej težje, saj gre za družine tretje generacije, za katere je slovenščina popolnoma nov ali celo tuj jezik. Vse je odvisno od tega, ali otroci hodijo domov na počitnice. Če so poleti v Sloveniji in se igrajo z bratranci, sosedi in njihovimi prijatelji, potem je veliko lažje. Veliko je odvisno tudi od tega, ali imajo starši ambicijo, da bi otroci znali več jezikov. Če so osveščeni in če vedo, da se s tem prebuja njihova inteligenca, potem je lažje. Na splošno pa moram priznati, da je danes učiti otroke slovenščino zahtevnejše kot včasih.

4. Kako mislite, da se bo slovenska skupnost v Parizu in Châtillonu razvijala v prihodnje? Glede na to, da je asimilacija izredno močna in tudi na to, da že več kot deset let nimamo čisto „našega“ duhovnika v Châtillonu ter smo kljub občasni duhovni oskrbi nekako osameli?

Dotaknili ste se izredno boleče točke, saj je bil doslej duša slovenske pariške skupnosti vedno duhovnik. Stanje zadnjih let se vam je zdelo nenavadno in samo prehodno. Toda pogledajte, slovenska skupnost je med tem tudi dozorela. Dala je novomašnika in diakona ter vzgojila mlade mamice za poučevanje verouka in slovenščine. Ta proces se je zgodil veliko preje že v francoski cerkvi in moram reči, da skupnost premore nekaj idealnih oseb, ki so se še vedno pripravljene žrtvovati. Toda imate prav, ko menite, da si skupnost zasluži tudi stalnega duhovnika, ki bo razumel vsakega človeka, znal pomiriti duhove, hkrati pa vlival novega upanja, saj je tujina, pa naj bo še tako prijazna in uspešna, vedno grenka.

V tem smislu upam, da bo pariška skupnost dobila stalnega duhovnika. Ne gre samo za to, da bi bil nekdo stalno prisoten, ampak da bi imeli ljudje občutek, da jim nekdo pripada, kot oni pripadajo njemu, podobno kot je to v naših družinah: starši so z nami in nam dajejo občutek varnosti in veselja, četudi niso vedno idealni. Menim, da je takšna rešitev na obzorju, moramo le potrpeti in pokazati, da smo tistemu duhovniku, ki bo za stalno prišel med nas, sposobni stati ob strani.

Ker omenjate asimilacijo, bi k temu še dodal, da je ob velikih globalizacijskih težnjah, ko ves svet postaja ena sama velika vas, zelo pomembno imeti korenine, zato bodo v Evropi krajevne in narodnostne skupnosti vedno bolj dobivale na veljavi. Čas nam ne samo odtuja mlade, je tudi obraten proces, čas tudi dela za nas, saj se bodo ljudje kmalu

množično začeli spraševati, od kot so njihovi predniki, kakšno je njihovo kulturno bogastvo, ki so ga morda zanemarili.

5. Cerkevni možje nam pogosto govorijo, da nas je premalo. Druga in tretja generacija ne hodi več v cerkev zaradi tradicije ali druženja s Slovenci, to je pač novo.

Izseljeniško dušno pastirstvo ni bilo nikoli množično. Tudi evangelij pravi, da je potrebno pustiti 99 ovac in iti za tisto stoto, ki se je izgubila. Težava je najti človeka, ker za izseljeniško delo ni vsak sposoben, tudi ne vsak, ki želi to biti. Poleg ideala je potrebno imeti tudi močan značaj, saj je izseljeniški duhovnik opora svojim ljudem. Tudi med našimi izseljenci prihaja do velikih sprememb. Ne gre samo za usihanje starega izseljeništv, gre tudi za to, da smo priča novemu življenjskemu stilu zdomcev, ki vsakih 14 dni hodijo domov in živijo hkrati doma in v tujini. To je čisto nov pojav. Ti ljudje v Parizu niso osamljeni in ne iščejo tolažbe, ker so zdoma, saj imajo vendar dom v Sloveniji, kamor redno zahajajo. Sedaj nastane vprašanje, zakaj v večji meri ne prihajajo k slovenskemu bogoslužju? Ti ljudje so navajeni slovenskih župnij, kjer se ne odvijajo samo maše, ampak imamo tudi skupine zakoncev, biblične krožke, za mladino dramsko skupino, skavte itd. V tem smislu bo prihodnje delo izseljeniškega duhovnika še zahtevnejše: ne bo šlo samo za klasično pastoralno delo, ampak tudi za novo evangelizacijo družin mladih in za uvajanje novih načinov molitev ... Novega duhovnika čaka kar lep program.

6. Kako vidite naše mlajše glede na mladino v Sloveniji, je kakšna bistvena razlika med enimi in drugimi? Večina izseljenjskih skupnosti in društev tarna nad malodušnostjo mlajših, skupnosti se starajo. Kaj je po vašem mnenju vzrok ali napaka, da prihaja do tega?

Dotaknili ste se najtežjega vprašanja: kako predati vrednote, slovensko in krščansko

izročilo mladim? S tem vprašanjem se veliko ukvarjamo tudi v Sloveniji. Nasploh lahko rečem, da gre za odločilen premik. Pri mladih ne gre več zgolj za ohranjanje dediščine njihovih staršev. To izročilo spoštujejo, toda ne vedo, zakaj bi se morali zanj truditi ali celo garati. So pa dojemljivi za duhovno pustolovščino, za razmišljanje o svojem življenjskem položaju in prihodnosti. Sam imam zanimivo izkušnjo, saj se že drugo leto spoprijemam z zahtevami slovenske krščanske mladine na Tržaškem. Zastavili smo krog srečanj pod skupnim imenom "Življenje, ki preseneča", in uvedli nov način srečevanja: ne gre samo za strokovnjaka, ki bi prišel nekaj predavat. Gost, ki je kakšen profesor ali umetnik, pove izhodiščno misel, nato pa mladi debatirajo in mu povedo, kakšno je njihovo mnenje. Strokovnjak se mora najprej poučiti, kaj menijo mladi, šele nato sme govoriti in povedati, kaj pravita stroka in on sam. To je čisto nova dinamika, ki pa mlade navdušuje. Lahko si predstavljate, da je to veliko težje kot pa iti v predavalnico in nekaj odpredavati.

Naj delim z vami še to globoko spoznanje: naši mladi niso nič manjši idealisti kot rodovi pred njimi, samo vrednot, ki so bile naše, ne zmorejo kratko malo prevzeti. Zato pa velja pravilo: tradicija se mora spreminjati, da bi ostala ista.

7. Kako vidite in ocenjujete razlike med slovenskimi in francoskimi verniki? Kje je krščanska tradicija bolj živa in kje znajo vero živeti na bolj sodoben način?

Na sploh bi veljalo, da je slovensko krščanstvo veliko bolj zasidrano v slovenski tradiciji. Toda to je samo prvi vtis, tudi po slovenskih družinah danes bolj malo molijo rožni venec, pogosto pa skupaj preberejo odlomek Svetega pisma in molijo drugače. Ta molitev ni samo Oče naš in Zdrava Marija, ampak se uvaja nedeljsko, adventno, božično in velikonočno družinsko bogoslužje. Kot nek paradoks vidim, da po mestih mlade družine molijo

veliko bolje kot pa ugledne stare meščanske familije. Raziskave kažejo, da je v Sloveniji edina bistvena razlika med verniki in neverniki, med kristjani in nekristjani, v tem, da krščanski zakoni dlje držijo, so tudi bolj trdni. Nobena družina ni idealna, toda če je v njej molitev in iskren pogovor, je to nova vez.

Problem francoskega katolištva je, kot ga vidim sam, da postaja v dobrem in manj dobrem smislu vedno bolj protestantski. V dobrem, ker je vsak osebno odgovoren zase in za svojo vero. V manj dobrem smislu pa, ker ne verjamejo, da lahko najlepše drug drugemu tudi podarijo. Tako tudi v njihovi duhovnosti zmaguje individualnost rekoč: če mi bo dano od zgoraj, bom veroval, sicer pa ne ... Pri Slovencih, ki so verni, je ohranjena zavest, da si lahko pomagamo tudi v veri, da najlepše občutke, kot so žalost in veselje, solze in smeh, lahko delimo med seboj. To velja prav tako za slovensko skupnost v Parizu, zato ostajam zanjo optimist.

Pogovarjala se je Ana Stegu Vičič

Skupno grobišče slovenske katoliške misije na mestnem pokopališču v Clamartu:

naslov: Clamart-92 Section D, Allée du Gal Louis Keller.

Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) zbira tudi slovensko gradivo, ki nastaja zunaj meja Slovenije

Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) zbira tudi slovensko gradivo, ki nastaja zunaj meja Slovenije

Narodna in univerzitetna knjižnica šteje za svojo glavno nalogo zbiranje in hranjenje slovenskega zapisanega spomina in kulturnih zakladov. V njenih prostorih vsak dan vrvi od življenja, saj jo dnevno obiše več sto študentov in drugih uporabnikov željnih znanja, skritega za zidovi Plečnikove lepote.

V stavbi, ki je ena najlepših iz mojstrovega ljubljanskega opusa, že vrsto let domuje tudi Zbirka tiskov Slovencev zunaj Republike Slovenije. Nastajati je začela kmalu po drugi svetovni vojni, saj se je vodstvo knjižnice zavedalo, da med temeljno slovensko literaturo spada tudi tista, ki nastaja izven matične domovine. Ker pa je bila večina izseljenske in zamejske literature sporna za takratni sistem zaradi moralnih, političnih in verskih razlogov, je bila njena izposoja skrbno nadzorovana. V svoji pisarni jo je v veliki omari hranil vsakokratni direktor (ravnatelj) NUK in zato se je zbirka dolga leta imenovala D-fond (Direktorjev fond). Zbirka je redkost celo v svetovnem merilu, v Evropi ima podobno le Univerzitetna akademska knjižnica v Tallinnu (Estonija).

V letu slovenske osamosvojitve je zbirka na široko odprla svoja vrata. Kar je prej zbirala in shranjevala na skrivaj, je sedaj v velikem razmahu lahko delala na očeh javnosti.

Slovenci strnjeno živimo v štirih državah, razseljeni pa smo po vsem svetu. O številčnosti diaspore zgovorno priča dejstvo, da danes **zunaj matične domovine živi okoli 500.000 posameznikov**, to je kar petina vseh predstavnikov naroda.

Zbiranje gradiva, ki ga ustvarjajo po svetu raztreseni pripadniki našega naroda, je zato nadvse zanimivo in dostikrat pravo detektivsko delo. Največkrat je problem ta, ker ne vemo eni za druge. Zaposleni v NUK ne vemo za vse slovenske skupnosti po svetu, ki izdajate svoja glasila, tiskate knjige, pripravljate prireditve, organizirate piknike, se srečujete ob nedeljskih mašah ... Slovenci po svetu pa ne veste, da ima Nacionalna knjižnica posebno zbirko, ki je namenjena prav vam in vaši ustvarjalnosti. V NUK z veseljem shranimo vse, kar priča o življenju posameznikov ali slovenskih skupnosti: poročila o delovanju ustanov in društev, glasila, vabila na prireditve, dokumentarno gradivo, pisma, zapuščine ...

Zavedamo pa se tudi dejstva, da je več – desetletna zamolčanost ustvarila praznino in je slovenska izseljenska in zamejska ustvarjalnost v matični domovini slabo poznana. Trudimo se jo predstaviti na različne načine. Razstave, klasične in spletne, so zagotovo eden najbolj obiskanih dogodkov te vrste in vsako leto pripravimo vsaj eno s tovrstno tematiko.

Tako sem v letu 2010 ob 90. obletnici rojstva pripravila razstavo o dr. Branislavi Sušnik, paragvajski antropologinji slovenskega rodu, ki jo je v Sloveniji poznal le ozek strokovni krog ljudi. Razstavo si v spletni obliki lahko ogledate na tem mestu:

<http://www.nuk.uni-lj.si/razstave/susnik/susnik.html>.

Leta 2011 je minilo 20 let od smrti slikarke Bare Remec, ki je večino svojega ustvarjalnega življenja preživela v Argentini, zato smo ji namenili veliko poletno razstavo z naslovom Bara Remec – ilustratorka. Še v letošnje leto pa odmeva razstava o dr. Andreju Kobalu, svetovnem popotniku in tajnem agentu iz Cerknega, ki se zaradi velikega zanimanja seli iz Ljubljane še v Cerknjo in Gorico.

16. januarja 2012 je minilo 20 let od avstralskega priznanja Slovenije in ob tej priložnosti smo na razstavi predstavili tamkaj živeče Slovence. Del razstave z naslovom Živimo tukaj, v mislih smo doma – Slovenci v Avstraliji, si lahko ogledate tudi na spletu:

<http://www.dlib.si/menu/razstave>.

Za letošnje poletje v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti pripravljamo veliko razstavo o Slovencih v Kanadi, posebej pa bomo ob njegovi 90-letnici predstavili slikarja in pisatelja Božidarja Teda Kramolca (4. 7. – 9. 9. 2012)

Prijazno vas vabimo v vseslovenski hram učenosti, zelo pa bomo veseli, če boste s seboj prinesli kakšen drobec slovenstva od tam, kjer prihajate, in nam ga zaupali v hrambo.

Helena Janežič, Vodja/ Zbirka tiskov Slovencev zunaj RS

NUK, Turjaška 1, 1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: 00386 1 2001 113

helena.janezic@nuk.uni-lj.si

Otroški kotiček

Notre maman est née en France de parents slovènes et notre père est français. Lorsque nous étions petits, elle nous lisait régulièrement des histoires slovènes et nous chantait des berceuses en langue slovène. Nous avons aussi suivi pendant un an des cours de slovène avec Meta Klinar. Nous récitons parfois des poèmes slovènes à Châtillon lors des programmes culturels de l'Association des Slovènes. Nous allons souvent en Slovénie. L'été, nous aimons nous baigner dans la mer Adriatique. Et l'hiver, nous avons déjà eu l'occasion de skier sur les belles

montagnes slovènes. Nous y avons tous les deux appris à skier quand nous étions tout petits. Nos grands-parents possèdent en Slovénie dans le village appelé Prem, une maison avec des terres. Sur ces terres, nous faisons pousser toutes sortes de légumes, mais également des framboisiers, des pommiers et des poiriers que nous adorons déguster à pleines dents. A l'automne, les années où la production de pommes est importante, notre grand-père fait du jus de pomme avec le pressoir qu'il a lui-même fabriqué. La bas à Prem, vit aussi notre grand-oncle qui est le parrain de Loïc. Il nous a fait découvrir une des curiosités du village : le clocher de l'église perchée sur sa colline. Nous avons eu le droit d'y monter et d'y faire sonner les cloches.

Najina mama je rojena v Franciji slovenskim staršem, oče je Francoz. Ko sva bila majhna, nama je mama pogosto brala slovenske pravljice in nama pela uspavanke v slovenščini. Eno leto sva se učila slovenščino pri Meti Klinar na ambasadi. Včasih recitirava pesmice na društvenih kulturnih proslavah v Châtillonu. Pogosto greva na počitnice v Slovenijo, pozimi smučava (oba sva se naučila še čisto majhna smučanja v slovenskih gorah), poleti se kopava na slovenski obali. Najini stari starši imajo hišo v vasi Prem. Tam pridelujemo zelenjavo, maline, jabolka in hruške, vse rada okušava in slatno jeva. Jeseni, ko je veliko jabolk, naredi dedek jabolčni sok s prešo, ki jo je sam izdelal. Tam živi tudi najin stari stric, ki je Loïcov boter in ki nama dovoli, da se povzpneva z njim v zvonik vaške cerkve, kjer nama razkrije skrivnosti lepega zvonjenja.

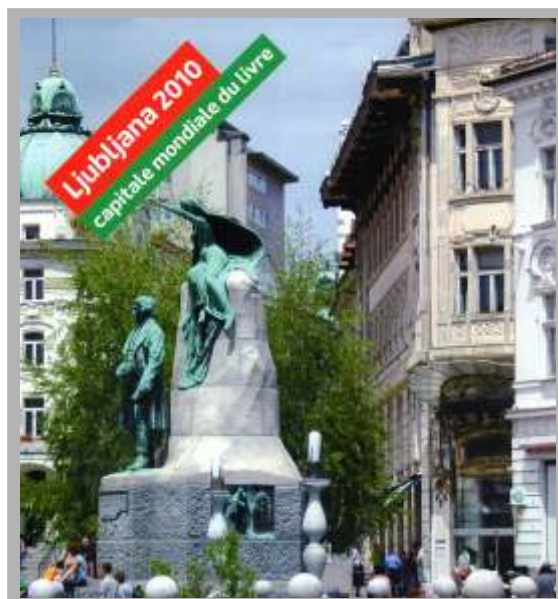
Loïc (13 ans) et Tania (11 ans) Thiriet

Izbor kulturnih in drugih dogodkov od marca 2010 do aprila 2012

2010

Leta 2010 je bila Ljubljana izbrana za svetovno prestolnico knjige.

Pariz, 23. marca 2010: slovensko veleposlaništvo je v sodelovanju z organizacijo Turizem Ljubljana in Slovensko turistično organizacijo (STO) iz Bruslja organiziralo tiskovno konferenco ob izidu prvega francoskega vodiča po Ljubljani »Ljubljana et la Slovénie, Cartoville« priznane založbe Gallimard.

Pariz, 25. marca 2010: pogovor z Dragom Jančarjem na Institut slave (inštitut za slovanske študije) ob francoskem izidu njegovega romana *Katarina, Pav in jezuit*. Pogovor s pisateljem je vodila mag. Meta Klinar.

Ljubljana, Maribor, Sežana, od 10. do 12. aprila 2010: pesnica Mateja Bizjak Petit je v Sloveniji predstavila svojo dvojezično pesniško zbirko *Alice s tisoč rokami/Alice aux mille bras* (KUD France Prešeren, 2009). Sodelovali so: Michel Bertier – skladatelj in izvajalec elektroakustične glasbe v živo, Didier-Culbutoké (performer de Zopilant/Tribu Slam), Mateja Bizjak Petit – besedilo in glas ter Tomaž Podobnikar – pojoča žaga.

Pariz, 19. aprila 2010: na sedežu Unesca v Parizu je potekala slavnostna predstavitev programa »Ljubljana, svetovna prestolnica knjige 2010«. Prisotne sta nagovorila generalna direktorica Unesca, Irina Bokova, ter slovenski veleposlanik in stalni predstavnik RS pri Unescu, dr. Janez Šumrada.

Pariz, 3. junija 2010: na Unescu je potekal dogodek v spomin političnih internirancev 2. svetovne vojne, glavni gost je bil tržaški pisatelj Boris Pahor.

Pariz, 15. junija 2010, L'Atelier parisien de langues et de cultures slaves: literarni večer z Matejo Bizjak Petit in Tomažem Šalamunom.

Pariz, 30. junija 2010: veleposlanik dr. Janez Šumrada je ob koncu svojega štiriletnega mandata v Franciji prejel visoko francosko odlikovanje »Grand Officier de l'Ordre national du Mérite«.

Ljubljana, 1. julija 2010: 10. vseslovensko srečanje Slovencev v zamejstvu in po svetu v Državnem zboru RS. Številne razprave govorcev so potekale na temo: *Skupni slovenski kulturni, gospodarski in znanstveni prostor: realnost ali utopija?*

Pariz, septembra 2010: nova veleposlanica ga. Veronika Stabej, je nastopila svojo funkcijo.

Freyming–Merlebach, 5. septembra 2010: Društvo prijateljev slovenske katoliške misije je organiziralo kulturni praznik v Stiring-Wendlu; gostovala je folklorna skupina Mandrač iz Kopra.

Lyon, l'Espace Pandora, 30. septembra 2010: Mateja Bizjak Petit je predstavila svojo pesniško zbirko v dveh jezikih *Alice aux mille bras*, *Alice s tisoč rokami*.

Pariz, 8. oktobra 2010: preminula je prof. dr. Antonia Grobelnik Bernard, dolgoletna predstojnica katedre za slovenščino na INALCO, sodelavka pariške slovenske skupnosti. Več o tem str. 11.

Pariz, 30. nov. 2010: svetovni dnevi slovenske literature – filmski večer (*Kajmak in marmelada* Branka Đurića) in pogovor v Atelier parisien de langues et de cultures slaves.

Pariz, 10. decembra 2010: v rezidenci veleposlanice organiziran novoletni sprejem in predstava za otroke *Mala princeska* v izvedbi tržaške skupine Radijski oder, pod vodstvom Lučke Peterlin Susič.

Pariz, 6. januarja: izšla je antologija *Les Poètes de la Méditerranée*, pri založbi Gallimard-Culturesfrance. V njej so trije slovenski pesniki: Meta Kušar, Erika Vouk in Tomaž Šalamun.

Pariz, 2. marca 2011: filmski večer (Pokrajina št. 2 Vinka Möderndorferja) v Atelier parisien de langues et de cultures slaves v Parizu.

Pariz, 8. marca 2011: predavanje in pogovor s filozofom Edvardom Kovačem: Dva izvira filozofije, Estetika modrosti. Kovač, učenec Emmanuela Levinasa in prevajalec njegovih knjig v slovenščino, poučuje estetiko in antropologijo kulture na univerzah v Ljubljani in Toulousu. Je predsednik komiteja pisateljev za mir (mednarodni P.E.N.).

Freyning–Merlebach, 2. aprila 2011: dogodek, ki ga je v sodelovanju z veleposlaništvom v Parizu organiziralo rudarsko pevsko društvo Jadran (največje slovensko društvo v Franciji), je obsegal raznovrsten program, posaditev lip prijateljstva, recital slovenskih pesmi ter nastop mešanega pevskega zbora društva Jadran. Praznovanje 45. obletnice aktivnega delovanja.

Pariz, 12. aprila 2011: filmski festival Jugovzhodne Evrope, na katerem je sodelovala tudi Slovenija. Na otvoritvenem pesniškem večeru festivala, namenjenem sodobnim, v francoščino prevedenim delom avtorjev Jugovzhodne Evrope, je nastopila Mateja Bizjak Petit – slovenska pesnica, lutkarica in prevajalka, ki od leta 1992 živi in ustvarja v Franciji.

Aumetz, 17. aprila 2011: najstarejše slovensko društvo v Franciji A.T.S.O. (Association des travailleurs d'origine slovène) je praznovalo 85. obletnico, moški pevski zbor društva pa 40. obletnico delovanja. Ob tej priložnosti sta ga. veleposlanica Veronika Stabej in župan mesta Aumetz, Gilles Derstremont, ob petju moškega pevskega zbora A.T.S.O. posadila lipo kot znak rasti, razvoja in

slovensko-francoskega prijateljstva.

Pariz, 7. maja 2011: predstavitev Slovenije (v organizaciji Aje Gruden) na Fête de l'Europe v okviru FACEF (Fédération des associations culturelles de l'Ile de France).

Pariz, 23. maja 2011: predsednik RS Slovenije, g. Danilo Türk, se je mudil na tridnevem delovnem obisku v Parizu. Senat in Veleposlaništvo Republike Slovenije v Parizu sta ob tej priložnosti počastila jubilej 20 let samostojnosti Slovenije z krstom lip ob prisotnosti Gérarda Larcherja, predsednika Senata, in Danila Türka. VPA je organiziralo sprejem s predsednikom v Cercle de l'Union interalliée.

Pariz, junija 2011: minister za zunanje zadeve Republike Francije, g. Alain Juppé, je veleposlanici Veroniki Stabej pisno čestital ob 20. obletnici neodvisnosti Republike Slovenije.

Tinqueux, 19. junija 2011: odprtje Hiše slovenske poezije v Franciji ter drugi del turnee slovenskih pesnikov v Franciji pod naslovom Reka jim gleda v oči / Le fleuve les regarde dans les yeux. Več str. 19.

Ljubljana, 30. junija 2011: XI. vseslovensko srečanje Slovencev po svetu v Državnem zboru.

Srečanje na temo: *Dvajset let samostojne Slovenije in Slovenci zunaj njenih meja: pogled nazaj in pogled v prihodnost.*

Na ogled je bila razstava fotografij in dokumentov o prizadevanjih Slovencev po svetu v času osamosvajanja Slovenije iz enajstih držav, kjer bivajo Slovenci.

Ljubljana, 1. julija 2011: v okviru praznovanj 20 let Slovenije je potekalo srečanje Slovencev po svetu *Dobrodošli doma*. V organizaciji Urada za Slovence po svetu so se vrstili številni nastopi, koncerti; med njimi je mešani pevski zbor Jadran iz Merlebacha nastopil v centru Ljubljane pred magistratom. Projekcija dokumentov in slik slovenskih skupnosti po svetu iz časa osamosvajanja Slovenije. Številni člani DSP smo se udeležili tega celodnevnega srečanja.

**DOBRODOŠLI
DOMA**
—2011—

Ljubljana, NUK, julija 2011: razstava tiskov Slovencev zunaj RS.

Creutzwald, Francija, julija 2011: slovensko društvo Nanos je organiziralo 7-dnevno potovanje po Sloveniji pod imenom „Odiseja“.

Freyning–Merlebach, 3. in 4. septembra 2011: kulturni praznik Društva prijateljev Slovenske katoliške misije s folklorno skupino Razor iz Tolmina in ansamblom Suha špaga.

Pariz, 23. septembra 2011: v pariškem muzeju vina je potekala svečana trgatev mariborske trte, najstarejše trte na svetu, prvakinje v Guinnessovi knjigi rekordov.

Ljubljana, 19. oktobra 2011: francoska veleposlanica v Sloveniji, ga. Nicole Michelangeli, je v imenu ministra za kulturo in komunikacijo podelila priznanja ter imenovala za viteze reda umetnosti in leposlovja: Nevenko Koprivšek, direktorico festivala Mladi levi, Edvarda Kovača, profesorja in predavatelja na Univerzi v Ljubljani in Katoliški univerzi v Toulousu, ter Borisa A. Novaka, profesorja na Univerzi v Ljubljani in priznanega prevajalca iz francoščine v slovenščino.

Sallaumines, 22. oktobra 2011: pod okriljem slovenskega društva Planika je potekala svečana posaditev lipe v znak praznovanja 20. obletnice slovenske neodvisnosti ter francosko-slovenskega prijateljstva. Sledil je kulturni program, kjer sta nastopila pevski zbor slovenskega društva Jadran in ansambel Gregorji ter priljubljena slovenska pevka Nuša Derenda.

Pariz, 10.–13. novembra 2011: v Grand Palaisu se je predstavila ljubljanska Galerija Fotografija.

Tinqueux, 15. novembra 2011: Centre de Créations pour l'Enfance in Hiša slovenske poezije v Franciji sta ob izidu njegove pesniške zbirke v slovenščini gostili Andréja Velterja, pesnika in urednika zbirke Poésie pri Gallimardu.

Pariz, 15. novembra 2011: na radiu France Culture je nastopila Mateja Bizjak Petit, direktorica kulturnega centra Tinqueux, ki je med drugim predstavila tudi delovanje Hiše slovenske poezije.

Pariz, 21. novembra 2011: v dvorani Atelier parisien de langues et de cultures slaves je potekal kulturni večer s slovensko pisateljico Lucijo Stepančič in ilustratorjem Damijanom Stepančičem. Predstavitve je bila dvojezična s sodelovanjem Mateje Bizjak Petit in študentov slovenskega jezika na Inalcu. Dogodek je organizirala in predstavila lektorica slovenskega jezika na Inalcu, Meta Klinar.

Ljubljana, 3. novembra 2011: visoki jubilej, 90-letnico pisatelja, publicista in esejista, akademika Zorka Simčiča, so slovesno in spoštljivo praznovali na Svetovnem slovenskem kongresu. V Mariboru rojeni pisatelj je močno zaznamoval kulturno življenje slovenskega izseljenstva v Argentini, kjer je živel več kot 40 let. Akademik je prejel za svoj visoki jubilej in življenjsko delo priznanje in zlatnik Svetovnega slovenskega kongresa.

Pariz, 26. novembra 2011: v rezidenci veleposlanice RS je gledališče FRU-FRU izvedlo lutkovno predstavo za otroke Opičja uganka ali Mamica, kje si?

Ljubljana, 3. decembra 2011: Slovenska izseljenska matica (SIM) je praznovala 60-letnico svojega delovanja, kar je zaznamovala z izidom zbornika Rodna gruda in knjigo Milene Mulders, S trebuhom za kruhom, sociološko raziskavo o Slovencih na Nizozemskem. Glavni motiv izdaje tega zbornika je bil iztrgati iz pozabe bogato zgodovino Slovencev po svetu.

Pariz, 7. decembra 2011: veleposlaništvo RS v Parizu je kot zaključno prireditev ob praznovanju 20. obletnice slovenske neodvisnosti organiziralo kulturni večer v znanem pariškem centru urbanih kultur La Bellevilloise z glasbeno skupino Terrafolk, prireditev štirih kratkih filmov in fotografsko razstavo.

Pariz, 7. decembra 2011: popoldne je rezidenco VP RS obiskal sv. Miklavž. Prišel je v spremstvu pravljicarke Mateje Bizjak Petit, ki je za otroke pripravila uro pravljic.

Pariz, 8. decembra 2011: pisateljica Brina Svit je prejela književno nagrado Prix Littéraire Européen Madeleine Zepter za svoj zadnji roman "Noč v Reykjaviku", ki je jeseni izšel pri založbi Gallimard.

Francija, januarja–decembra 2011: Klavdij Sluban, sin slovenskih staršev, priznan pariški fotograf, večkrat nagrajenec, je imel številne razstave in konference v

različnih krajih: Brest, Bruselj, Lyon, Toulon, Dax, Arles, Madrid, Marseille ...
Važne publikacije v Le monde diplomatique in oddaje na France culture, Higgins Editeur.

Tinqueux, 9.–12. decembra 2011:
Antenne Slovène, Hiša slovenske poezije v Franciji, je v okviru festivala Les poètes n'hibernent pas (Pesniki zime ne prespijo) gostila slovensko pesnico in znanstvenico Tajo Kramberger.

Javorje, decembra 2011: Teja Ljubič, harmonikarka in prva gostujoča na shodu pariških Slovencev v okviru Društva Slovencev v Parizu leta 2007, je izdala zgoščenko slovenskih pesmi in samospevov.

2012

Maribor, mesto na razpotju vzhoda in zahoda Evrope, je bilo leta 2012 izbrano za evropsko prestolnico kulture; projekti z imenom Dvanajst, ki bodo združili 12 avtorjev, se bodo vrstili celo leto. Prvič v zgodovini bodo skupni projekti združili evropske države. Maribor je dobil tudi naziv Evropska prestolnica mladih 2013.

Ljubljana, 2. februarja 2012: v SNG Opera in balet Ljubljana premiera opere Nabucco Giuseppeja Verdija; to je bila tudi prva premiera v prenovljeni operni stavbi. Vlogo kralja Nabucca je na četrtkovi premieri pel Marko Kobal, ki je kot solist v okviru praznovanj 20 let Slovenije gostoval pri Društvu Slovencev v Parizu junija 2011 in na Premu 20. avgusta 2011.

Pariz, 6. februarja 2012: v rezidenci veleposlanice Veronike Stabej je potekalo prijateljsko srečanje v počastitev 8. februarja – dneva slovenske kulture. Za kulturni program so poskrbeli pesnica Mateja Bizjak Petit, lektorica Meta Klinar in recitatorji. Veleposlaništvo je izdalo bilten 1991–2011, 20 let slovensko-francoskega prijateljstva, 20 let diplomatskih odnosov med Slovenijo in Francijo, ki je na ogled na spletu veleposlaništva.

Tinqueux, 8. februarja 2012: na slovenski kulturni praznik sta Kulturni center v Tinqueuxu ter Hiša slovenske poezije pod vodstvom slovenske pesnice in direktorice Hiše, Mateje Bizjak Petit, v sodelovanju z lokalnimi mestnimi oblastmi organizirali celodnevni kulturni praznik.

Creutzwald, 14. februarja 2012: 10 let od ustanovitve društva Nanos, ki je z več prireditvami obeležilo svoj okrogli jubilej.

Pariz, Studio la Pleine Saint Denis, 20 in 21. februarja 2012: Slovenec Tim Neubauer je bil finalist posebne tematske oddaje: »Questions pour un champion« (»Vprašanja za zmagovalce«), ki je bila posvečena poznavanju francoskega jezika. Številni člani društva smo prišli navijati za Timoteja, ki je častno zastopal Slovenijo in dosegel odlično drugo mesto.

Dunaj, 24. februarja 2012: V prostorih avstrijskega naravoslovnega muzeja so odprli prvi Slovenski kulturni in informacijski center v tujini.

Pariz, 13. marca 2012: literarno-glasbeni večer s pisateljem Dragom Jančarjem in pevcem Zoranom Predinom. Dogodek so organizirali Delegacija Evropske komisije v Parizu, Veleposlaništvo Slovenije, Predstavništvo mesta Maribor ter Pariška evropska hiša. V prisotnosti prevajalke Jančarjevih del v francoščino, Andrée Lück-Gaye, letošnje prejemnice evropske nagrade za prevajalske dosežke.

Strasbourg, 23. marca 2012: podelitev evropske nagrade za literaturo Dragu Jančarju in častne medalje mesta Strasbourg tržaškemu pisatelju Borisu Pahorju.

Pariz, 22.–25. marca 2012: filmski festival « Le voyage à travers les films » na Cité Internationale universitaire de Paris. Slovenija se je predstavila s celovečernim filmom Damjana Kozoleta Slovenian Girl (Slovenka).

Pariz, 2. in 3. aprila 2012: kulturna večera s slovenskim pisateljem in režiserjem Mihom Mazzinijem na inštitutu INALCO in na slovenski rezidenci. Kulturna večera sta bila izvedena s pomočjo Študentske založbe iz Ljubljane ter z lektorico in študenti slovenskega jezika.

Pariz, 11. aprila 2012: slovenski filmski večer (Šelestenje Janeza Lapajneteta) v Atelier slave v organizaciji skupine MladiPariz.

Freyning–Merlebach, 21. aprila 2012: v organizaciji društva Jadran 15. srečanje slovenskih pevskih zborov zahodne Evrope z udeležbo 8 društev: iz Nemčije Slovenski cvet in Slovenski fantje iz Kerkena, Slovenski zvon iz Krefelda, slovenska pevska zbor iz Ulma in Augsburga, zbor Slomšek iz Maasmechelena iz Belgije,

slovensko pevsko društvo Zvon iz Heerlena na Nizozemskem ter zbor Slovenskega delavskega društva iz Aumetza in Jadrana iz Francije.

Aumetz, 27. aprila 2012: festival treh pevskih zborov v organizaciji Društva ATSO: Zbor DAX, Idrijski oktet in zbor ATSO.

Napoved društvenih dogodkov:

Châtillon, 9. junija 2012: shod pariških Slovencev in počastitev praznika državnosti; koncert arij in samospenov *Poti ljubezni* z glasbeniki: Barbara Camille Tanze, sopran, Rebeka Hren Dragolič, mezzosopran, Vladimir Mlinarič, klavir. Gostovanje potujoče razstave (društvo Slovenija v svetu) o prizadevanjih Slovencev po svetu v času osamosvajanja Slovenije iz enajstih držav, kjer bivajo Slovenci: Argentina, Avstralija, Kanada, ZDA, Nemčija, Francija, Velika Britanija, Belgija, Švedska, Italija in Avstrija.

Châtillon, 20. oktobra 2012: letni občni zbor članov Društva Slovencev v Parizu, datum je bil določen 3. februarja na seji razširjenega odbora Društva.

Pariz–Strasbourg, decembra 2012: društveni izlet v Strasbourg, ogled mesta in največjega evropskega božičnega sejma.

Velika planina, 1. julija 2012: nedelja Slovencev po svetu in 20-letnica društva Slovenija v svetu. Javna tribuna, sv. maša ob 14. uri pri planšarski cerkvi Marije Snežne, nato kulturni program in piknik.

Župnijska oznanila, urnik slovenskih maš v Châtillonu

Nedelja 6. maja: sveta maša ob 11. uri, pred mašo ob 9.30 verouk.

Nedelja 13. maja: sv. maša ob 11. uri, pred mašo ob 9.30 verouk.

Nedelja 27. maja: Binkošti. sv. maša ob 11. uri, pred mašo ob 9.30 verouk. Po maši srečanje v dvorani.

Sobota 9. junija: sv. maša ob 17. uri, sledi shod pariških Slovencev.

Napoved drugih dogodkov – izbor:

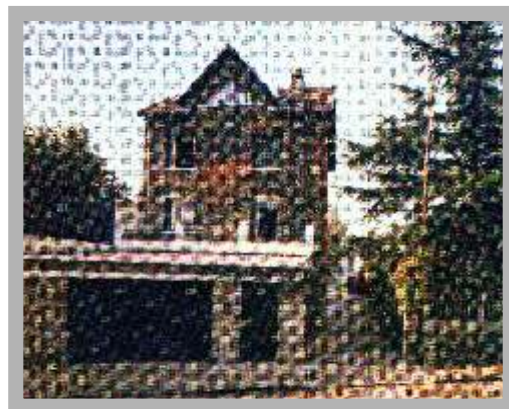
Pariz, 23. maja 2012: kulturni večer s pesnico, igralko in pisateljico Majo Gal Štromar v Atelier parisien de langues et de cultures slaves v organizaciji Mete Klinar.

Pariz, 6. – 12. junija 2012: retrospektiva slovenskega filma v Entrepôtu, 14^e.

Hiša slovenske poezije v Franciji vabi na dve srečanji s slovenskimi pesniki v Parizu:

Pariz, 13. junija 2012, ob 18h30 – Aleš Šteger, Katja Perat in Miha Pintarič v P.E.N. Club Français, 6, rue François-Miron, 4e.

Pariz, 14. junija 2012, ob 14h30: predstavitev Hiše slovenske poezije z Alešem Štegro, Katjo Perat in Mihom Pintaričem, skupaj s francosko pesnico Fabienne Swiatly ob izidu nove številke revije VA ! na Marché de la poésie, place Saint-Sulpice, 6e.

Koristni naslovi

Veleposlaništvo RS v Parizu/Ambassade de Slovénie à Paris

28, Rue Bois-le-Vent, 75116 PARIS
Tel.: 01 44 96 50 71
<http://pariz.veleposlanistvo.si/>

Slovenska katoliška misija Pariz / Mission catholique slovène

3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
Tel. (*33) 1 42 53 64 43,
župnik in delegat: **Jože Kamin**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com
Diakon **Ciril Valant**: 32, rue de la Guilloire,
78720 La Celle les Bordes. Tel: 01 34 85 26 66

Slovenska katoliška misija Merlebach

14, rue du 5 décembre, 57800 MERLEBACH
Tel.: (*33) 03 87 81 47 82
Tel. v mlinu: (*33) 03 87 01 07 01
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

Slovenska katoliška misija Nica

6, rue Vernier, 06000 NICE
Tel.: (*33) 4 93 88 58 51, Faks (*33) 4 93 88 58 51
župnik: **Štefan Čukman**
e-naslov: scukman@club-internet.fr

Delegatura - Aumônerie nationale des Slovènes de France

Moulin de Thicourt 57380 THICOURT
Tel - Faks (*33) 03 87 01 07 01
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

Slovenska društva v Franciji

Društvo prijateljev Slovenske katoliške misije

14, rue du 5 décembre 57800 MERLEBACH
Tel.: 00 33 (3) 87 81 47 82

Slovensko društvo Nanos

170 A, Rue de la Gare
57150 Creutzwald
Tel: 0033 3 87 93 16 87
E-naslov: joseph.veluscek@orange.fr

Slovensko društvo Planika

Hotel de Ville, place Ferrer,
62430, Sallaumines
Tel.: 00 33 3 27 88 86 67
E-naslov: assoplanika@gmail.com
<http://assoplanika.servhome.org>

Slovensko rudarsko pevsko društvo Jadran

46 A, rue Longue
57800 Freyming-Merlebach
Tel.: 00 33 3 87 04 63 70
E-naslov: jadran57800@sfr.fr

A.T.S.O. Aumetz - Association des Travailleurs Slovène d'Origine

2, rue de La Fontaine
57710, Aumetz
Tel: 0033 3 82 91 06 76
E-naslov: <http://www.kridel.net/ATSO/index.html>

Hiša slovenske poezije v Franciji/ Mateja Bizjak Petit Antenne slovène du Centre Culturel de Tinquieux

4, place des Noyers
51430 Tinquieux
Tel.: +33 3 26 08 13 26
E-naslov: mateja.petit@danslalune.org
<http://www.danslalune.org/poesie/antenne-slovene.html>

France-Slovénie Association culturelle Centre, Touraine, Pays de Loire

22, rue des Quarts
37250 Montbazou
E-naslov: yvan.magdic@orange.fr

Association Touraine-Slovénie, Tours Chez Mr. Jean Pierre Marcouillé

60 rue Victor Hugo
37540 SAINT CYR SUR LOIRE
Tél: 06 80 53 55 92
E-naslov: touraine.slovenie@laposte.net
<http://www.touraine-slovenie.fr>

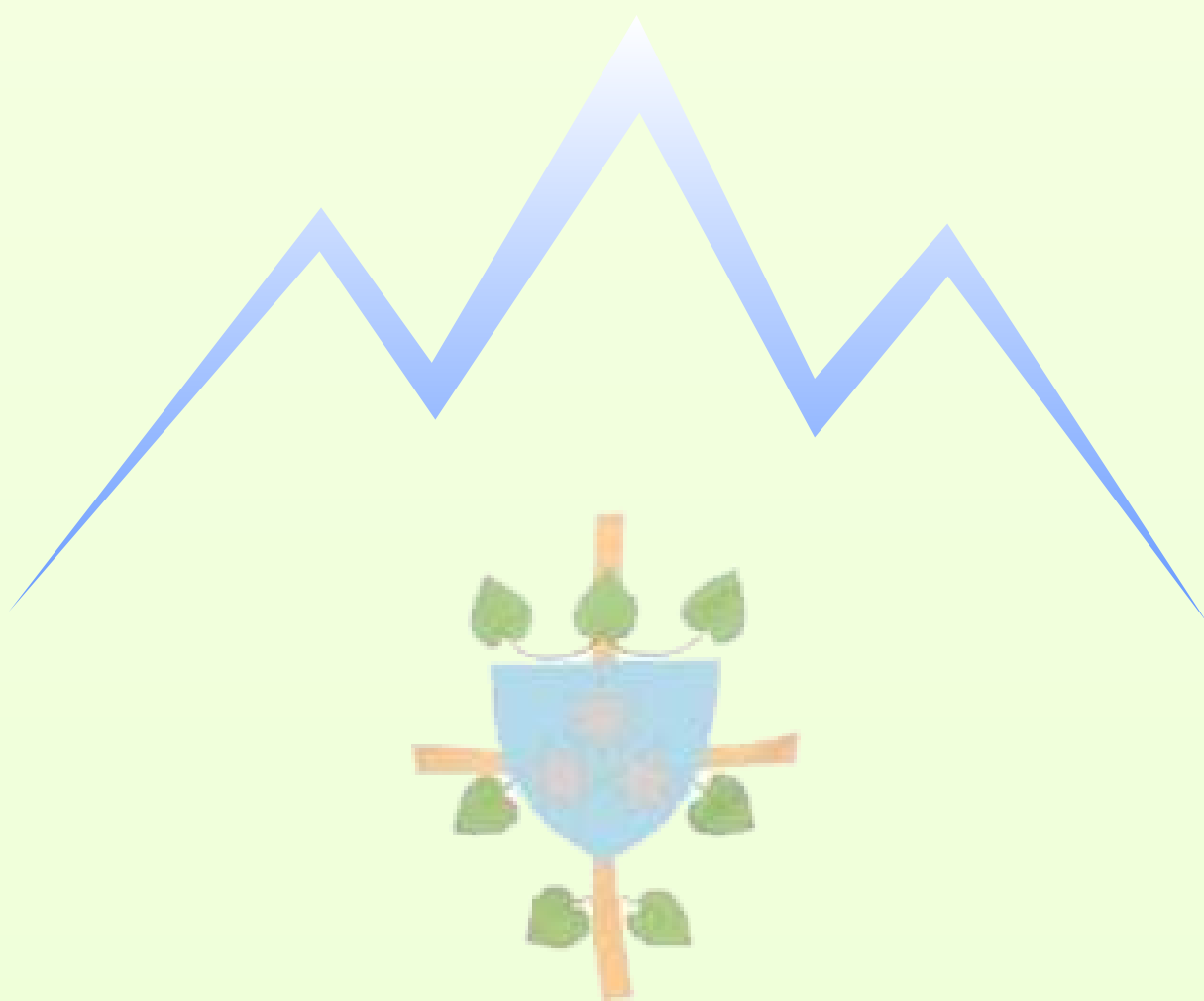
Društvo Slovencev v Parizu/Association des Slovènes de Paris

3, impasse Hoche – 92320 Châtillon
Tél.: 06 33 47 06 85
E-naslov: drustvoslovencevparizu@yahoo.fr
<http://www.drustvo-slovencev-v-parizu.com>

Kazalo

Dragi rojaki - uvodna beseda urednice in predsednice DSP	1
Društvena kronika in izbor dogodkov slovenske župnije od aprila 2010 do aprila 2012	2
Obisk pri sestri Cirili, po domače Urški Knafelc	3
Pred več kot dvajsetimi leti	4
Razpeta med Slovenijo in Francijo	5
Odhajanje	7
Utrinek dneva v molitvi	8
50 let Društva Slovencev v Parizu: »Srce pa klilo bo, kot klije seme«	9
Obisk pri rojaki v Loreni	11
Premnila je dr. prof. Antonia Grobelnik Bernard	11
Kapa pšenice - utrinek iz Slovarčka osirotelih besed Antonie Grobelnik Bernard	12
V mestu Évreux po slovensko, A l'heure de Ljubljana	13
Miklavževanje 2010	14
Silvestrovanje 2010	14
Prešernov dan v Parizu 2011: »Dom je jezik, jezik je dom«	15
Zlata poroka Ivana in Marije Penko	16
Občni zbor Društva Slovencev v Parizu	17
Gostovanje Mešanega pevskega zbora Češnje v slovenski skupnosti	17
Pariško praznovanje 20. obletnice Slovenije	18
Otvoritev prve Hiše slovenske poezije v Franciji	19
Praznovanje 20-letnice v domovini, na gradu Prem	21
Druženje na Premu	21
Društveni izlet v London	23
Sestra Slava Pimožič se je na jesen svojega življenja vrnila v Slovenijo	23
Martinovanje 2011: Društvo Slovencev v Parizu gostilo rojake z Dolenjske	24
Pariški Slovenci so se poslovili od starega leta v družbi glasbene skupine Lojze Bajc s prijatelji	25
»Govorim, pojem in berem tudi slovensko«: kulturni praznik 2012 v Parizu	26
Slovenščina v Franciji	28
Slovenščina na elitni ameriški univerzi	29
Pourquoi est-ce que j'apprends le slovène ? Zakaj se učim slovenščino?	29
Pogovor s prof. Edvarjem Kovačem	30
Skupno grobišče slovenske katoliške misije na mestnem pokopališču v Clamartu	32
Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) zbira tudi slovensko gradivo, ki nastaja zunaj meja Slovenije	33
Otroški kotiček	34
Izbor pariških in drugih kulturnih dogodkov od marca 2010 do aprila 2012	34
Napoved društvenih dogodkov	39
Napoved drugih dogodkov – izbor	39
Župnijska oznanila, urnik slovenskih maš v Châtillonu	39
Koristni naslovi	40
Slovenska društva v Franciji	40

Association des Slovènes de Paris
Društvo Slovencev v Parizu

